

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

**„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”**

***Lokalne Partnerstwo Wodne
Powiatu Lipnowskiego***

Powiatowy Plan Wodny dla POWIATU LIPNOWSKIEGO

***Plan rozwoju gospodarki wodą
na terenach wiejskich na lata 2023 - 2030
GRUDZIEŃ 2022 r.***

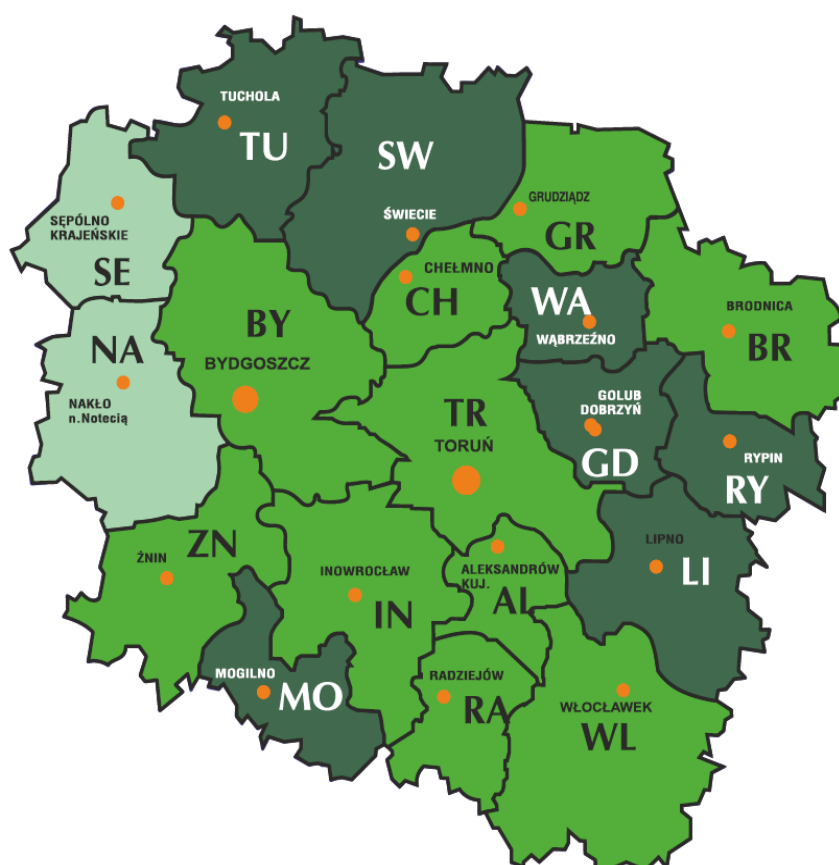
Źródło: Urząd Gminy Lipno

**KUJAWSKO - POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

Opracowanie: KPODR Minikowo, grudzień 2022 r.

Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW) w Województwie Kujawsko-Pomorskim 2020 - 2022

LPW utworzone w 2020 r.

LPW utworzone w 2021 r.
lub w trakcie uzgodnień

LPW organizowane w 2022 r.

Spis treści

Wprowadzenie – cel, treść i zakres opracowania	4
Wytyczne MRiRW dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW)	5
I. WYBRANE INFORMACJE DOTYCZĄCE POWIATU	7
II. LISTA AKTUALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ODNOSZĄCYCH SIĘ DO POWIATU	12
III. LOKALNE PARTNERSTWO WODNE POWIATU LIPNOWSKIEGO – SKŁAD LPW	12
IV. DIAGNOZA SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODĄ NA TERENIE POWIATU	13
V. ANALIZA SWOT - GOSPODARKA WODĄ NA TERENIE POWIATU	15
VI. CELE DZIAŁAŃ LPW NA RZECZ RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA WODĄ	16
VII. GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH NA TERENIE POWIATU	16
VIII. LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI I DZIAŁAŃ REMONTOWYCH	16
IX. PROGRAM DZIAŁANIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO	18
A. FUNKCJONOWANIE LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO	18
B. FORMA ORGANIZACYJNA PARTNERSTWA.....	19
C. STRATEGIA DZIAŁANIA LPW	20
D. KIERUNKI DZIAŁANIA I OBSZARY AKTYWNOŚCI LPW.....	21
E. TYPOWY PROJEKT PROMOCYJNY	24
Załączniki:	29
Załącz. nr 1. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA GMINNE SPÓŁKI WODNE - WZÓR	29
Załącz. nr 2. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA SAMORZĄDY LOKALNE - WZÓR.....	31
Załącz. nr 3 INFORMACJE Z ANKIET DIAGNOSTYCZNYCH	34
1. INFORMACJE Z ANKIET – SPÓŁKI WODNE.....	34
2. INFORMACJE Z ANKIET – SAMORZĄDY	40
3. INFORMACJE Z ANKIET – PGW WODY POLSKIE	47
Załącz. nr 4. LIST INTENCYJNY W SPRAWIE UTWORZENIA LPW - WZÓR	51
Załącz. nr 5. REGULAMIN PARTNERSTWA	52
Załącz. nr 6. ZGŁOSZENIE ZADANIA W ZAKRESIE INWESTYCJI WODNYCH - WZÓR	55
Załącz. nr 7. STANOWISKO SIECI LPW W ZAKRESIE ROZWIĄZAŃ PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH SPÓŁEK WODNYCH.....	56

Wprowadzenie – cel, treść i zakres opracowania

Realizując działania w projekcie tworzenia Lokalnych Partnerstw Wodnych, w ramach operacji wpisanej do planu operacyjnego 2020-2022 „Lokalne Partnerstwo Wodne”, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przygotował wstępną wersję wieloletniego planu na rzecz gospodarki wodną w rolnictwie dla powiatu lipnowskiego.

Głównym celem opracowania jest określenie aktualnego stanu rzeczy w sferze gospodarki wodą na terenie powiatu, pod kątem zapewnienia wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich. Opracowanie zostało przygotowane przez KPODR w Minikowie w oparciu o opinie członków partnerstwa; zawiera diagnozę sytuacji w powiecie, cele działań i priorytetowe propozycje inwestycyjne oraz plan działania LPW.

Przestawiony w obecnej wersji materiał powstał jako zestawienie informacji zebranych dotychczas w procesie budowania partnerstwa i na tym etapie ma charakter roboczy. Z tego względu będzie podlegał dalszej weryfikacji w trakcie dalszych prac planistycznych w ramach już utworzonego LPW. Wiąże się to także z etapowaniem prac nad Planem rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030.

Etap I został zrealizowany w 2022 r. w ramach projektu realizowanego przez KPODR Minikowo. W trakcie warsztatów prowadzonych przez KPODR Minikowo uzyskano następujące rezultaty:

- Nastąpiło zawiązanie Partnerstwa - dokonano wyboru formy organizacyjnej LPW.
- Po utworzeniu Partnerstwa LPW rozpoczęło autonomiczną działalność w powiecie.
- **Opracowano Powiatowy Planu Wodny - jako wstępną wersję Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2023 – 2030.**
- W ramach prac nad PPW przygotowano wstępną listę indykatywną zadań priorytetowych.

Etap II będzie miał miejsce w 2023 r., po opublikowaniu wiążących informacji dotyczących wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Planu Strategicznego WPR. W ramach etapu II powinny zostać zrealizowane następujące działania:

1. Uzupełnienie treści PPW o brakujące dane diagnostyczne z gminnych spółek wodnych [GSW], Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej [RZGW} i jednostek samorządu terytorialnego [JST](w szczególności z podmiotów, które nie złożyły ankiet w trakcie warsztatów).
2. Dopracowanie informacji dot. zgłoszonych zadań inwestycyjnych (uzgodnienia, wymagane dokumenty, kosztorysy itp.).
3. **Przyjęcie ostatecznej wersji Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2023 – 2030, w tym listy projektów do KPO i PS WPR.**

W załącznikach do PPW umieszczono wzory ankiet i dokumentów, treść ankiet uzyskanych od interesariuszy; „Regulamin Lokalnego Partnerstwa na rzecz Wody Powiatu Lipnowskiego” przyjęty na zebraniu założycielskim LPW w dniu 13.10.2022r.

Wytyczne MRiRW dla funkcjonowania Lokalnych Partnerstw Wodnych (LPW)

Lokalne Partnerstwo Wodne (LPW) to dobrowolne, nieformalne zrzeszenie osób/podmiotów, które są zainteresowane lub zaangażowane w gospodarowanie wodą na danym obszarze. Inicjatywę w zakresie tworzenia partnerstw wodnych na terenie powiatu podjęły ośrodki doradztwa rolniczego, w ramach których zostali powołani lokalni koordynatorzy ds. LPW. **Forma prawna funkcjonowania LPW jest dowolna i zależna od potrzeb, może to być np. forma listu intencyjnego.**

Głównym celem funkcjonowania LPW jest poprawa gospodarki wodnej na terenie powiatu poprzez:

- aktywizowanie społeczności lokalnych i umacnianie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami,
- diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich,
- wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz współdecydowanie o tym co dzieje się na danym terenie,
- opiniowanie i wypracowanie planów inwestycyjnych związanych z wodą pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb mieszkańców jak i zabezpieczenia celów produkcyjnych i ochrony środowiska,
- działania promocyjne i edukacyjne wśród mieszkańców na rzecz racjonalnej gospodarki wodą.

LPW powinny zawiązywać się z aktywnym udziałem Ośrodków Doradztwa Rolniczego na obszarze powiatu. **W skład partnerstwa powinny wchodzić zarówno podmioty realizujące i odpowiedzialne za zadania w zakresie gospodarowania wodą, jak i osoby/organizacje zainteresowane efektywną gospodarką wodną.** Zaczynając od rolników, spółek wodnych i doradców rolniczych, poprzez władze samorządowe – gmina, powiat, region, wraz ze służbami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jednostkami odpowiedzialnymi za kwestie środowiskowe – RDOŚ oraz ekspertami działającymi w obszarze hydrologii czy hydrotechniki.

Zakłada się, że Lokalne Partnerstwa Wodne będą platformą współpracy w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Sprawnie funkcjonujące LPW może identyfikować problemy i podejmować inicjatywy prawne w zakresie niezbędnych zmian – zgłaszać do ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Tego rodzaju działania mogą być podstawą do wprowadzenia nowych rozwiązań w szczególności w zakresie funkcjonowania spółek wodnych czy utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

LPW mają również odgrywać rolę doradczą w zakresie realizacji inwestycji dotyczących retencji wodnej na obszarach wiejskich. Mają zainicjować opracowanie Planów rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich, które będą zawierały listy inwestycji i lokalnych działań do podjęcia w latach 2022 – 2030 w danym powiecie. Listy te będą stanowiły listy indykatywne do realizacji programów wsparcia z programu rozwoju obszarów wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy oraz innych dostępnych źródeł finansowych w zakresie gospodarki wodą. W ramach LPW będą dyskutowane i opiniowane priorytetowe inwestycje

wodne, które powinny zostać w pierwszej kolejności sfinansowane i zrealizowane w danym powiecie.

Plany rozwoju gospodarki wodą na obszarach wiejskich na lata 2022 – 2030 to podstawowe dokumenty, które powinny zostać wypracowane w ramach LPW i stanowić podstawę do długoterminowych działań. LPW mogą również prowadzić działania informacyjne na swoim terenie. Zapraszać ekspertów, wymieniać się doświadczeniami, korzystać z doświadczeń innych LPW.

Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2030, opracowany przez LPW powinien zawierać informacje ułatwiające realizację inwestycji oraz podejmowanie innych działań poprawiających gospodarkę wodą na terenie powiatu, na którym działa Lokalne Partnerstwo Wodne. W treści powinny znaleźć się najistotniejsze potrzeby w zakresie gospodarowania wodą w rolnictwie na obszarze powiatu, uwzględniając wiedzę i materiały zgromadzone przez LPW. Dokument nie powinien być zbyt obszernym materiałem. Zakres opracowania zależy od tego ile materiałów na temat wody w danym powiecie już jest i jaka lista inwestycji będzie proponowana. Najważniejsze jest, żeby tę wiedzę zgromadzić w jednym miejscu, wymienić się informacjami w ramach członków LPW i na tej podstawie pokazać, w których miejscach są największe potrzeby inwestycyjne i czy jest potencjał w powiecie, żeby je zrealizować.

MRiRW, Warszawa, 14 września 2021r

1. Ogólny opis obszaru powiatu lipnowskiego

Historycznie powiat lipnowski znajduje się na Ziemi Dobrzyńskiej – regionie położonym pomiędzy rzekami: Wisłą, Drwęcą i Skrwą. Powiat lipnowski położony jest w obrębie Pojezierza Dobrzyńskiego, w jego południowowschodniej części. Znajduje się w południowozachodniej części województwa kujawsko – pomorskiego i sąsiaduje z powiatem rypińskim, włocławskim, toruńskim, aleksandrowskim, golubsko-dobrzyńskim.

Gminy wchodzące w skład powiatu lipnowskiego

Źródło: Wikipedia

Siedzibą powiatu jest miasto Lipno. Główną rzeką przepływającą przez teren powiatu jest Mień, prawobrzeżny dopływ Wisły. Jest to największy ciek odwadniający Pojezierze Dobrzyńskie. Przez powiat przepływają także Chełmiczanka i Lubianka. Pierwsza jest prawobrzeżnym dopływem Wisły. Wypływa z jeziora Piaseczno, przepływa przez jeziora Ostrowite i Chełmica, skąd kieruje się ku Wiśle. Druga bierze początek z jeziora Konotopie, przepływa przez jeziora Sumin oraz Kijaszkowo i Piotrkowskie wpadając do Drwęcę. Na obszarze powiatu lipnowskiego znajduje się 29 jezior o powierzchni większej niż 10 ha. Jeziora w większości wykorzystywane są dla potrzeb turystyki i rekreacji, w szczególności położone w malowniczym krajobrazie w otoczeniu kompleksów leśnych. Nie można również pominąć faktu, iż dwie spośród gmin powiatu lipnowskiego są położone nad Zbiornikiem Włocławskim. Na terenie powiatu lipnowskiego w gminie Skępe znajdują się również stawy hodowlane. Jeden obiekt stawowy znajduje się w miejscowości Żuchowo, natomiast drugi kompleks stawowy w miejscowości Chałacie.

Na obszar powiatu lipnowskiego składa się 9 gmin: gmina Miasta Lipna, dwie gminy miejsko – wiejskie: Dobrzyń nad Wisłą i Skępe oraz 6 gmin wiejskich: Bobrowniki, Chrostkowo, Kikół, Lipno, Wielgie i Tłuchowo. Łącznie powierzchnia powiatu lipnowskiego wynosi 101.574 ha. W stosunku do pozostałych powiatów ziemskich województwa kujawsko – pomorskiego jest to powierzchnia średnia, powiat pod tym względem zajmuje 9 miejsce w województwie.

Na terenie powiatu lipnowskiego znajdują się dwie zlewnie: Włocławek oraz Toruń, pięć nadzorów wodnych: NW Włocławek, NW Lipno, NW Golub Dobrzyń, NW Aleksandrów Kujawski, oraz NW Sierpc.

Środowisko naturalne jest niezaprzeczalnym atutem powiatu lipnowskiego w dziedzinie turystyki, dlatego też należy dołożyć wszelkich starań, aby jak najdłużej zachować jego jak najkorzystniejszy stan.

Na terenie powiatu lipnowskiego przeważają obszary gleb bielicoziemnych, wytworzonych na utworach piaszczystych, towarzyszą im obszary gleb brunatnoziemnych i czarnych ziem, wytworzonych na utworach gliniastych oraz pyłowych, w centrum spotkać też można niewielkie obszary gleb torfowych i murszowych, wytworzonych z torfów. Powiat lipnowski posiada korzystne warunki przyrodnicze charakteryzujące się dużym odsetkiem użytków rolnych tj. 67% ogólnej powierzchni gruntów (województwo kujawsko-pomorskie 64,6%), z czego 1/3 stanowią lasy. W rozmieszczeniu przestrzennym, w układzie powiatów i gmin, występuje duże zróżnicowanie. Dużym udziałem użytków rolnych, powyżej 80% ogólnej powierzchni, odznaczają się obszary południowej i północnej części powiatu lipnowskiego, a głównie gminy: Dobrzyń n/W, Kikół, Chrostkowo. W strukturze użytków rolnych grunty orne zajmują 58 400 ha, co stanowi 85% ogólnej powierzchni użytków rolnych, przy wskaźniku dla województwa kujawsko-pomorskiego 87%. Powiat lipnowski odznacza się dużym udziałem gruntów rolnych o niskich klasach bonitacyjnych gleb. Przeważają grunty orne klasy IV a. Sporo jest gleb klasy III b i IV b. Duży obszar stanowią również grunty klasy V i VI tj. 46,6% powierzchni wszystkich użytków rolnych. Są to ziemie słabe o ograniczonym potencjale produkcyjnym przeznaczane stopniowo pod zalesienie. Najlepsze gleby występują w gminach: Dobrzyń n/W, Lipno i Kikół, najgorsze gleby występują w gminach: Skępe i Bobrowniki

W ramach obszaru powiatu lipnowskiego powierzchnia użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (wg danych GUS na 2010r.) wynosi 56,223 ha co stanowi 55,35% całej powierzchni powiatu, zaś powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej wynosi 67,9ha. Wskaźnik lesistości dla powiatu wynosił w 2013r. 22,4%. Wartość tego wskaźnika w porównaniu do 2003r. wzrosła o 0,6 punktów procentowych, a od 2011r. utrzymuje się na tym samym poziomie. Udział powierzchni obszarów chronionych w powierzchni ogółem w powiecie lipnowskim w 2013r. wg danych GUS stanowi 27,2%.

Na terenie powiatu lipnowskiego znajdują się również tereny, objęte ochroną jako rezerваты przyrody:

- Przełom Mieni jako rezerwat leśny został utworzony w 2001r. w celu ochrony fragmentu doliny rzeki Mień wraz z charakterystyczną roślinnością. Rezerwat ma powierzchnię 14,80 ha, gdzie na krótkim odcinku około 2km rzeka obniża się aż 26m, a dolina wżyna się w otaczający teren na głębokość 20m. Do zbiorowisk roślinnych, które zachowały cechy naturalne należą trudnodostępne podtapiane łęgi jesionowo olszynowe. Zbocza jaru porastają żyzne grądy (lasy liściaste) o charakterze przejściowym z udziałem klonów jaworu pospolitego, dębu szypułkowego, wiązu górskiego i jesionu wyniosłego. Rezerwat jest cennym obiektem ze względu na zachodzące zjawiska geomorfologiczne związane z erozją zboczy, denudacją i osuwiskami.
- W pobliżu Skępego po południowej stronie jeziora Mielno utworzony został w 1990r. rezerwat florystyczny pn. „Torfowisko Mieleńskie”. Obejmuje obszar 16,04 ha torfowiska niskiego i przejściowego z udziałem brzozy niskiej. Rosną tam rzadkie gatunki roślin

zielnych : turzyca bagienna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka długolistna czy też reliktowe mszaki.

- Rezerwat „Stary Zagaj” o pow. 131,31 ha został utworzony w 2001r. Znajduje się na obszarze nadleśnictwa Skrwilno, na terenie wsi Piątki. Ochronie podlega, rzadki w tej części wysoczyzny Dobrzyńskiej, stosunkowo duży kompleks lasów liściastych o cechach naturalnych, w którym na uwagę zasługują: grab subkontynentalny w odmianie mazowieckiej, dąbrowa świetlista występująca na północno –wschodnim krańcu swego zasięgu oraz niewielkie płaty formy niżowej podgórskiego łągu jesionowego. Występują tu rzadkie i chronione rośliny, np.: lilia złotogłów, wilczomlecz słodki, bluszcz pospolity i inne.
- Drugim jest „Wąwóz Wąkole im. Prof. Klemensa Kępczyńskiego”. Rezerwat powstał w 2001r. celem ochrony boru jałowcowego na wydmach śródlądowych i obejmuje 46,88ha. Rezerwat chroni wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe bory sosnowo- jałowcowe z dużym nagromadzeniem silnych, zdrowych okazów jałowca. Naturalny układ roślinności na wydmie i ciekawy wygląd pokrzywionych sosen stanowią szczególną atrakcję przyrodniczą i turystyczną.

W związku z potencjałem jakim (np. w ofercie turystycznej) są liczne jeziora znajdujące się w powiecie lipnowskim, ich czystość i stan jest szczególnie ważny. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził w 2012r. badania dotyczące stężenia wskaźników uwzględnianych przy klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych wybranych jezior województwa kujawsko pomorskiego, w tym trzech jezior znajdujących się na terenie powiatu lipnowskiego, oto wyniki:

- Jezioro Kikolskie ma powierzchnię 72,1ha i ma 2604,0tys m³ . Głębokość maksymalna jeziora wynosi 6,5m, średnia głębokość to 3,6m, zaś długość linii brzegowej wynosi 3775m. Współczynnik Schindlera dla tego jeziora wynosi 8,8 co oznacza że jest ono podatne na degradację wynikającą ze spływu ze zlewni (wartość graniczna wynosi 2). W klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych ocena elementów biologicznych Jezioro Kikolskie zostało zakwalifikowane do klasy III (wskaźnik Chlorofilu „a” w klasie V), natomiast ocena fizyczno-chemiczna jest na poziomie poniżej stanu dobrego (powyżej stanu dobrego znalazły się przewodność i pierwiastki z grupy 3,6, poniżej stanu dobrego: przezroczystość, warunki tlenowe, azot ogólny i fosfor ogólny). Potencjał oraz stan ekologiczny uzyskał ocenę umiarkowaną.

- Jezioro Ostrowite położone jest w gminie Lipno. Obejmuje swoją powierzchnią 146,2ha, jego objętość wynosi 2543,8tys. m³ . Maksymalna głębokość wynosi 7,5m, głębokość średnia to 1,7. Linia brzegowa ma długość 7550 m. Współczynnik Schindlera dla tego zbiornika wodnego ma wartość 25,3 (przy granicznej 2). Ocena elementów biologicznych, które są elementami podstawowymi, zaliczona została do klasy IV. Elementy fizyko- chemiczne (wspierające) dały temu jezioru ogólnie poziom oceny fizyczno - chemicznej na poziomie poniżej stanu dobrego (poniżej stanu dobrego klasyfikowane są przezroczystość, azot ogólny oraz pierwiastki z grupy 3,6, powyżej stanu dobrego oceniono warunki tlenowe, przewodność w 20st.C oraz fosfor ogólny). Stan ekologiczny Jeziora Ostrowite został oceniony jako słaby.

- Jezioro Wielkie Skępskie zajmuje powierzchnie 120,0 ha i ma 3349,0tys. m³ objętości. Jego głębokość maksymalna wynosi 4,0m zaś głębokość średnia to 2,8m. Linia brzegowa ma

długość 5.675 m. Współczynnik Schindlera wynosi 40,4, co oznacza, że jest to jezioro najbardziej podatne na wpływ otoczenia z trzech opisanych jezior powiatu lipnowskiego. Ocena elementów biologicznych plasuje Jezioro Wielkie Skępskie w klasie IV tych wskaźników, natomiast ocena fizyczno-chemiczna podobnie jak w w/w opisanych jeziorach klasyfikuje się poniżej stanu dobrego. Potencjał oraz stan ekologiczny został oceniony jako słaby.

2. Specyficzne cechy rolnictwa na terenie powiatu

Powiat lipnowski jest głównie powiatem rolniczym. Ta gałąź gospodarki jest jednym z głównych źródeł utrzymania dla wielu mieszkańców powiatu lipnowskiego. Rozwój tej dziedziny przekłada się na stan oraz kierunki działalności lokalnej branży przemysłowej, która nieczęsto uwzględnia potrzeby rolnictwa, np. w zakresie serwisowania maszyn rolniczych, zapewnienia zbytu na wytworzone produkty rolne itp. Najbardziej miarodajnymi danymi dla stanu rolnictwa w powiecie lipnowskim będą dane narodowego spisu rolnego przeprowadzonego w 2010 roku. Jednakże należy zauważyć, że jest to branża bardzo prężnie się rozwijająca, w coraz łatwiejszy sposób dostosowująca się do trendów panujących w gospodarce krajowej, europejskiej i światowej, w czym niezmiernie pomaga możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych.

Powiat lipnowski jest jednym z wiodących w województwie producentów zwierząt. Pod względem pogłowia bydła, nasz powiat plasuje się na 4 miejscu w województwie, jednakże pod względem pogłowia krów jest to miejsce pierwsze. Dalsze miejsce zajmuje powiat w produkcji trzody chlewnej- 15 miejsce województwie. W pierwszej 10 producentów w województwie pod względem ilości pogłowia zajmują powiatowi producenci: owiec – 6 miejsce, kóz- 5 miejsce, koni- 5 miejsce. Równie znaczące jest w powiecie pogłowie drobiu kurzego- 5 miejsce w województwie. Inaczej plasują się wyniki rolników w powiecie pod względem wielkości obszarów pod zasiewami. Pod względem ogólnej powierzchni pod zasiewami powiat zajmuje 11 miejsce w województwie (w liczbach bezwzględnych). Największy obszar zajmują zasiewy zbóż (chodzi o zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe). Obszar zasiewów zbóż w liczbach bezwzględnych znajduje się na 9 miejscu w województwie. Jeszcze wyższe miejsca zajmuje powierzchnia upraw ziemniaków- 7 miejsce i roślin pastewnych- 2 miejsce. Nieco dalsze miejsce zajmuje powiat lipnowski pod względem obszaru upraw roślin strączkowych jadalnych- 13 miejsce i przemysłowych – 18 miejsce.

W powiecie lipnowskim działalność rolniczą prowadzi 88,02% istniejących w powiecie gospodarstw rolnych. W powiecie, podobnie jak w województwie, najwięcej w liczbach bezwzględnych, jest gospodarstw o powierzchni 10 ha i więcej – takie gospodarstwa przeważają w gminach: Chrostkowo, Kikół, Skępe, Tłuchowo i Wielgie. W pozostałych gminach przewagę stanowią gospodarstwa mniejsze o powierzchni od 1-5 ha, podobna wielkość gospodarstw rolnych dominuje ogólnie na terenie naszego kraju. Zgodnie z powyższym zestawieniem średnia wielkość gospodarstwa rolnego w powiecie lipnowskim wynosi 8,39 ha i jest nieco niższa niż średnia wielkość gospodarstwa rolnego w województwie – 12,15 ha oraz nieco wyższa niż średnia krajowa, która wynosi 6,81 ha. Największy obszar w powiecie zajmują grunty pod zasiewami, w następnej kolejności łąki trwałe oraz lasy i grunty leśne. Najwięcej gospodarstw w powiecie lipnowskim znajduje się w gminie wiejskiej Lipno, w niej też największa jest liczba hektarów stanowiących użytki rolne. We wszystkich gminach dominują

powierzchnie objęte zasiewami, w gminach Bobrowniki, Chrostkowo, Kikół i Tłuchowo na kolejnej pozycji znajdują się jednak lasy i grunty leśne przed łąkami trwałymi.

Zróżnicowanie wewnątrz powiatu lipnowskiego pod względem wielkości obszaru na jakim prowadzona jest produkcja roślinna jest przede wszystkim związana z różnicami w jakości gleby (klasy bonitacyjne) w poszczególnych gminach. Tereny gminy Dobrzyń n. W pozwalają na uprawę w dużej mierze pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku czy warzyw gruntowych. Uprawy tych właśnie roślin oraz ziemniaków zajmują największą powierzchnię w tej gminie i są największe (w liczbach bezwzględnych) w powiecie. W przypadku wielkości zasiewów żyta, jęczmienia ozimego i kukurydzy na ziarno najwięcej zasiewów jest w gminie Lipno. W gminie Bobrowniki w produkcji roślinnej dominuje obszar zasiewów żyta, podobnie jak w gminach: Chrostkowo, Lipno, Skępe, Tłuchowo i Wielgie. Natomiast w gminach Dobrzyń n. W i Kikół przeważają obszary pod uprawami pszenicy ozimej. Pod względem liczebności pogłowia poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich obszar powiatu lipnowskiego również nie jest jednorodny. Największe pogłowie bydła, krów znajduje się w gminie Kikół, natomiast pogłowie trzody chlewnej najwyższe jest w gminie wiejskiej Lipno. Podobnie w przypadku liczebności pogłowia koni- tu również dominuje gmina wiejska Lipno, tak jak i pod względem liczebności drobiu.

3. Syntetyczne dane o występowaniu suszy na terenie powiatu z ostatnich 5 lat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich latach powodują coraz częstsze występowanie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które są coraz mocniej odczuwalne przez ludzi i rolnictwo. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat obserwujemy duże zróżnicowanie lat suchych i mokrych. Największe straty suszowe zaobserwowano i policzono w 2018 i 2019 roku.

4. Specyfikacja powiatu pod względem zagospodarowania okresowego nadmiaru wody i zagrożeń powodziowych

Zagrożenie powodziowe występujące na terenie powiatu. Potencjalnym zagrożeniem jest katastrofalna powódź w wyniku:

- długotrwałych, intensywnych opadów atmosferycznych,
- awarii zapory wodnej na rz. Wiśle we Włocławku.

Na terenie powiatu lipnowskiego tereny zagrożone powodzią występują tylko na terenie gminy Bobrowniki.

Poniżej zapory we Włocławku, rzeka Wisła posiada charakter rzeki nizinnej o średnim spadku poniżej 0,2 m/km, dlatego cechuje się znaczną rozpiętością wód i przeptywów, spowodowaną małą zdolnością retencyjną zlewni. Układ hydrograficzny obszarów zagrożonych powodzią stanowi sieć rowów melioracyjnych, których sprawność jest bardzo istotna, bowiem małe spadki terenu nie gwarantują szybkiego odpływu wody po przejściu fali powodziowej. Na przedmiotowym obszarze nie występują wały przeciwpowodziowe.

Na terenie województwa kujawsko pomorskiego tereny zagrożone powodzią wynoszą ogółem 40 tys. ha. Obszar ten chroniony jest przez 178,7 km wałów przeciwpowodziowych oraz przez 29 stacji pomp o łącznej wydajności 67,1 m³/s.

5. Informacja o aktywności GSW na terenie powiatu:

Na terenie powiatu lipnowskiego działają aktywnie 4 spółki wodne: w gminie Tłuchowo, Wielgie, Skępe, oraz Dobrzyń nad Wisłą. Szczególną uwagę należy zwrócić na konserwację i

użytkowanie urządzeń melioracji szczegółowych. Jednocześnie w ramach prac melioracyjnych, powinno się podejmować takie działania aby pozostawić oraz zabezpieczyć przed nadmiernym odwodnieniem część zbiorników wodnych.

Duże pole do działania powinny mieć tu głównie spółki wodne i samorządy lokalne, gdyż posiadając osobowość prawną, mogą ubiegać się o różnego rodzaju dotacje, a samorządy lokalne poprzez gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej mogą wspierać działania dla zwiększenia retencji wodnej.

Opracowanie informacji o powiecie: PZDR w Lipnie, KPODR Minikowo

Obszar powiatu lipnowskiego znajduje się w obszarze administrowanym przez jednostki PGW Wody Polskie:

- RZGW w Warszawie - ZLEWNIA Wisły Środkowej - Nadzory Wodne Włocławek, Sierpc.
- RZGW w Gdańsku - ZLEWNIA Toruń - Nadzory Wodne: Lipno, Golub-Dobrzyń, Aleksandrów Kujawski.

Wykorzystano następujące źródła:

- BIP Powiatu Lipnowskiego
- Dane KPODR Minikowo
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2022-2026

II. LISTA AKTUALNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ODNOSZĄCYCH SIĘ DO POWIATU

Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu:

- *Strategia Rozwoju Powiatu Lipnowskiego na lata 2006-2016*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lipnowskiego na lata 2022-2026*
- *Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego*
- *Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024*

III. LOKALNE PARTNERSTWO WODNE POWIATU LIPNOWSKIEGO – SKŁAD LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne Powiatu Lipnowskiego zostało utworzone w dniu 13.10.2022r. na spotkaniu w miejscowości Tłuchowo. Partnerstwo utworzyło 11 podmiotów, a mianowicie:

1. Gminy: UMiG Skępe, UG Wielgie, UG Tłuchowo, UG Wielgie, UG Lipno;
2. Gminne Spółki Wodne: GSW Tłuchowo, GSW Dobrzynianka, Dobrzyń nad Wisłą, GSW Wielgie, GSW Skępe;
3. Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza;
4. KPODR Minikowo PZDR Lipno;
5. Dawid Chaliński (rolnik)
6. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

W skład Rady Partnerstwa powołano osoby z następujących instytucji:

- UG Lipno – Ireneusz Szyplik
- UG Tłuchowo – Andrzej Kurowski
- SGW Dobrzyń nad Wisłą – Ryszard Walter
- SGW Skępe – Jarosław Kwiatkowski
- SGW Wielgie – Wojciech Mirodka
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – przedstawiciel delegowany przez RZGW Gdańska – Przemysław Bednarski
- KPODR Minikowo – Cezary Mąkowski
- Kujawsko Pomorska Izba Rolnicza – Andrzej Pączkowski

Uczestnicy zebrania założycielskiego LPW

Przewodniczącym Rady Partnerstwa został Andrzej Pączkowski (Izba Rolnicza), a jego zastępcą Ryszard Walter (GSW Dobrzyńianka). Rolę Sekretariatu LPW będzie pełnił Urząd Gminy Tłuchowo, ul. Sierpecka 20, 87-605 Tłuchowo.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODĄ NA TERENIE POWIATU

Diagnoza została opracowana na podstawie:

- *wniośków z ankietowania uczestników spotkań w ramach procesu tworzenia LPW (spółki wodne, samorządy terytorialne, jednostki administracyjne PGW Wody Polskie, jednostki PGL Lasy Państwowe i inne podmioty),*
- *wniośków z dyskusji i prac warsztatowych prowadzonych w ramach procesu tworzenia LPW.*

Kluczowe problemy i propozycje w zakresie zarządzania wodą

1. Skuteczne zarządzanie urządzeniami melioracyjnymi jest możliwe dzięki funkcjonowaniu spółek wodnych. Na terenie powiatu istnieją tylko 4 spółki wodne. Pożądane jest aby spółki wodne funkcjonowały na terenie całego powiatu.
2. Istnieje potrzeba połączenia mniejszych spółek z powodu rosnących kosztów pracowniczych i problemów z uzyskiwaniem wystarczających przychodów. Powodem jest zbyt mała wartość składek wnoszonych przez rolników i trudności w ściąganiu składek członkowskich. Niedobory wynikają także z braku opłat dla spółek od mieszkańców osiedli i posesji jednorodzinnych korzystających z infrastruktury melioracyjnej tj. rowów odwadniających dany teren.
3. Odczuwalny jest ogólny brak środków w dyspozycji spółek wodnych na utrzymanie infrastruktury wodnej, takich jak rowy przydrożne, przepusty – skutkiem jest zalewanie pól. Dodatkowym problemem powodującym wzrost kosztów utrzymania infrastruktury jest stosunkowo częste niszczenie rowów przez rolników i brak systematycznej bieżącej konserwacji urządzeń przez rolników nie należących do spółek wodnych.
4. Problemy z utrzymaniem istniejącej infrastruktury wodnej to także niszczenie urządzeń melioracyjnych podczas inwestycji budowlanych, w szczególności liniowych, takich jak drogi i linie energetyczne, które są realizowane bez uwzględnienia przebiegu sieci drenarskich i bez uzgodnienia ze spółkami wodnymi.
5. Dla właściwego funkcjonowania melioracji w aktualnych warunkach klimatycznych, problemem jest to, że istniejąca infrastruktura jest obecnie nie w pełni przystosowana do odbioru wody, a prawie całkowicie jest nieprzygotowana do jej zatrzymywania (tj. pełnienia funkcji retencyjnych).
6. Pilną potrzebą jest inwentaryzacja całości infrastruktury melioracyjnej, obecnie posiadane dane i mapy są w dużej mierze nieaktualne, a istniejąca dokumentacja pochodzi z lat osiemdziesiątych. Dodatkowym problemem jest często spotykany nieuregulowany stan prawny rowów i przepustów.
7. Na terenie powiatu zauważalny jest wzrost populacji bobrów. Duża liczebność bobrów stanowi rosnące zagrożenie dla drożności cieków wodnych.
8. Problemem narastającym szczególnie mocno w ostatnich latach jest niekontrolowane nawadnianie upraw przy pomocy deszczowni zasilanych ze źródeł podziemnych.

V. ANALIZA SWOT - GOSPODARKA WODĄ NA TERENIE POWIATU

Analiza SWOT – analiza stanu gospodarki wodnej na terenie powiatu

Przedmiotem analizy SWOT jest zdefiniowanie mocnych stron powiatu, określenie słabych stron powiatu, określenie szans i zagrożeń w otoczeniu mogących w istotny sposób wpływać na gospodarkę wodną.

Mocne strony powiatu +	Słabe strony powiatu -
1. Duże zasoby wodne – jeziora (możliwość retencjonowania wody) 2. Małe cieki wodne, zbiorniki 3. Brak zagrożenia powodziowego 4. Zróżnicowane rolnictwo – wielokierunkowe 5. Sieć wodociągowa pokrywa 98% terenu 6. Ukształtowanie terenu – sprzyja retencji 7. 4 GSW dobrze działające	1. Duża liczba właścicieli przy ciekach wodnych 2. Rozproszona zabudowa 3. Wadliwa dokumentacja sieci melioracyjnych 4. Mała ilość GSW w powiecie. Brak chęci członkostwa rolników w GSW w pozostałych gminach 5. Brak kanalizacji na obszarach wiejskich 6. Zaniedbane urządzenia do retencjonowania + niewykorzystane naturalne warunki 7. Duży areał gruntów niezmeliorowanych 8. Duże rozdrobnienie gospodarstw 9. Brak ewidencji urządzeń melioracyjnych na mapach 10. Nieuregulowany stan prawny cieków wodnych 11. Brak koordynacji Wód Polskich z GSW 12. Niezagospodarowane wody opadowe 13. Rowy należące do Skarbu Państwa w zarządzie UG 14. Wadliwe przyporządkowanie rowów do działek ewidencyjnych 15. Nieracjonalne korzystanie z wody przez mieszkańców i rolników 16. Brak środków na wkład własny dla uzyskania dotacji przez GSW
Szanse w otoczeniu +	Zagrożenia w otoczeniu -
1. Wsparcie inwestycji środkami zewnętrznymi 2. Rosnąca świadomość społeczna 3. Zauważenie problemów związanych z wodą przez rządzących 4. Regulacje prawne wzmacniające GSW	1. Złe regulacje prawne dotyczące urządzeń wodnych – brak konieczności uzgodnień z GSW 2. Brak skutecznego prawa do egzekwowania zobowiązań od rolników 3. Brak skutecznego egzekwowania prawa przez Wody Polskie 4. Nadmierna ochrona bobrów 5. Częste anomalie pogodowe 6. Rosnąca urbanizacja

VI. CELE DZIAŁAŃ LPW NA RZECZ RACJONALNEGO GOSPODAROWANIA WODĄ

Cele główne

1. Poprawa stanu technicznego urządzeń wodnych dla racjonalnego gospodarowanie wodą.
2. Koordynacja działań w infrastrukturze wodnej poprzez wspólne planowanie działań.
3. Uzgodnienie listy priorytetowych inwestycji na terenie powiatu (w tym urządzenia małej retencji).
4. Pozyskanie dodatkowego finansowania dla działań inwestycyjnych oraz remontowych.
5. Aktywizacja środowiska lokalnego w zakresie budowanie świadomości „wodnej”.
6. Wpływanie na kształt regulacji prawnych dotyczących infrastruktury wodnej i funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.
7. Stworzenie instrumentów wsparcia organizacyjnego i doradczego dla Spółek Wodnych.

Cele uzupełniające:

1. Budowanie pozycji LPW jako miarodajnej i reprezentatywnej instytucji opiniotwórczej.
2. Uzyskanie kompleksowej wiedzy nt. stanu gospodarowania wodami na terenie powiatu – diagnoza.
3. Promocja i edukacja społeczności lokalnej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej.
4. Integracja wszystkich podmiotów zainteresowanych gospodarką wodną.

VII. GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH NA TERENIE POWIATU

GŁÓWNE KIERUNKI INWESTYCJI WODNYCH

1. Modernizacja urządzeń wodnych i melioracyjnych.
2. Budowa nowych melioracji na terenach dotychczas niezmeliorowanych.
3. Udrożnienie istniejących rowów melioracyjnych.
4. Przebudowa urządzeń wodnych na system odwadniającą-nawadniający.
5. Wykorzystanie naturalnych warunków dla retencji.
6. Odbudowa urządzeń piętrzących na jeziorach.
7. Budowa urządzeń gromadzących wody opadowe.

VIII. LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI I DZIAŁAŃ REMONTOWYCH

Lokalne Partnerstwo Wodne proponuje realizację inwestycji dotyczących zidentyfikowanych i zlokalizowanych na terenie powiatu obiektów infrastruktury wodnej, które bezpośrednio wpływają na poprawę stanu zarządzania wodą na terenie powiatu.

**LISTA PRIORYTETOWYCH INWESTYCJI NA TERENIE DZIAŁANIA LPW
REKOMENDOWANYCH PRZEZ LPW DO SFINANSOWANIA W RAMACH PROW I KPO**

Lp.	Nazwa obiektu i syntetyczny opis zakresu inwestycji	Własność obiektu/ zarządca	Koszt szacunkowy	Uwagi
1.	Obiekt Skępe – jezioro Święte Rekultywacja jeziora Święte celem poprawy jakości wody	Brak informacji	Brak kosztorysu, trudno oszacować	Zgłaszający: Miasto i Gmina Skępe
2.	Piętrzenie, stabilizacja lustra wody jazem na odpływie z jeziora Łąkie, obiekt Wólka gm. Skępe Remont jazu piętrzącego, stabilizującego lustro wody w jeziorze Łąkie.	Brak informacji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, gospodarstwa rybackiego Chałacie obręb Czermino gm. Skępe?	Brak kosztorysu, trudno oszacować	Zgłaszający: Miasto i Gmina Skępe
3.	Obiekt Skępe, zastawa stabilizująca lustro wody jeziora Święte na rzece Czernica przy ul. Kujawskiej. Remont zastawki stabilizującej-piętrzącej.	Państwowe Gospodarstwo wodne Wody Polskie.	Brak kosztorysu, trudno oszacować	Zgłaszający: Miasto i Gmina Skępe
4.	Obiekt Kukowo gmina Skępe – rurociąg melioracyjny Remont rurociągu melioracyjnego śr.300mm,dł.688m i śr.200mm,dł.166m. Wykop, wymiana rur betonowych na rury pcv.	Gminna spółka Wodna w Skępem, Miasto i Gmina Skępe.	Brak kosztorysu, trudno oszacować	Zgłaszający; Gminna Spółka Wodna w Skępem
5.	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Biskupianki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 5+445, działki 3/1; 5/7, obręb Kłokock, gmina Lipno	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Brak możliwości określenia szacunkowego kosztu na wstępnym etapie koncepcji	Zgłaszający: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
6.	Konserwacja jazu na rzece Mień w km 41+633, działka nr ewid. 412, miejscowość Józefkowo, obręb 0016 Żagno, gmina Skępe	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Szacunkowy koszt: 4 146,20 zł	Zgłaszający: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
7.	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Kanał Łąkie poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 3+142, działki 804, obręb Wólka, gmina Skępe, powiat lipnowski	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Brak możliwości określenia szacunkowego kosztu na wstępnym etapie koncepcji	Zgłaszający: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
8.	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Młynarki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 8+552, działki 600, obręb Makówiec, gmina Chrostkowo	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Brak możliwości określenia szacunkowego kosztu na wstępnym etapie koncepcji	Zgłaszający: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
9.	Udrożnienie piętrzenia rzeki Mień w km 7+500 - zadanie towarzyszące dla przedsięwzięcia pn. „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka”	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Szacunkowy koszt: 2 136 635,00 zł	Zgłaszający: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

10.	Budowa nowych i odbudowa istniejących na rzekach i rowach melioracyjnych zastawek wodnych, ponieważ jest to możliwe i uzasadnione	- Na terenie Gminy Wielgie na urządzeniach melioracyjnych - GSW w Wielgiem - Na rzekach - Wody Polskie	Na podstawie kosztorysów - około 10 000,00 zł na 1 zastawkę	Gminna Spółka Wodna "NOWOŚĆ" w WIELGIEM
11.	Utrzymanie rowów	Gmina Wielgie	500 000,00 zł	GSW Wielgie
12.	Konserwacja studni drenarskich	Gmina Wielgie	150 000,00 zł	GSW Wielgie
13.	Usuwanie awarii na systemie melioracyjnym	Gmina Wielgie	300 000,00 zł	GSW Wielgie
14.	Remont kładki (między ul. Mokrą, a 22 Stycznia) i mostu (dz. nr 63/2 obr. 16) na rzece Mień W skład remontu wchodziłaby wymiana podkładu wraz z robotami malarskimi, oraz przebudowa przepustów i wlotów na rzece Mień	Gmina Miasta Lipna	Koszt szacunkowy: 230 000,00 zł	Urząd Miejski w Lipnie
15.	Budowa nowego ujęcia wód podziemnych i stacji uzdatniania wody, naprawy bieżące rowów i przepustów przydrożnych, naprawy bieżące infrastruktury wodociągowej	Gmina Bobrowniki	Koszt trudno oszacować	Gmina Bobrowniki
16.	Bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych, naprawy bieżące urządzeń, przepustów i rowów przydrożnych	Gmina Kikół	100 000,00 zł	Gmina Kikół
17.	Remonty przepustów w pasie drogowym	Gmina Tłuchowo	100 000,00 zł	Gmina Tłuchowo
18.	Remonty rowów pasie drogowym	Gmina Tłuchowo	210 000,00 zł	Gmina Tłuchowo
19.	Odbudowa zbiornika retencyjnego w miejscowości Jasień	Gmina Tłuchowo	250 000,00	Gmina Tłuchowo
20.	Budowa melioracji (Tłuchowo, Tłuchówek, Kamień Kotowy, Turza Wilcza, Michałkowo; obszar około 800 ha)	Gmina Tłuchowo	Koszt trudno oszacować	Gmina Tłuchowo
21.	Odbudowa istniejących rowów melioracyjnych (od Borowa do Trzcianki 8 km oraz innych rowów na terenie całej gminy)	Gmina Tłuchowo	Koszt trudno oszacować	Gmina Tłuchowo
22.	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracyjnych	Gmina Tłuchowo	700 000,00	GSW Tłuchowo
23.	Konserwacja rowów melioracyjnych	Gmina Skępe	60 000,00 zł	GSW Skępe
24.	Konserwacja, naprawa przepustów i przepusto-zastawek	Gmina Skępe	40 000,00 zł	GSW Skępe
25.	Konserwacja i utrzymanie rowów melioracyjnych	Gmina Dobrzy nad Wisłą	60 000,00 zł	GSW Dobrzyń nad Wisłą
26.	Konserwacja i remonty studni drenarskich	Gmina Dobrzy nad Wisłą	150 000,00 zł	GSW Dobrzyń nad Wisłą

IX. PROGRAM DZIAŁANIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

A. FUNKCJONOWANIE LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

Funkcjonowanie Lokalnego Partnerstwa Wodnego opiera się na zorganizowaniu partnerów w formie porozumienia różnych podmiotów, które podpisały list intencyjny i przyjął regulamin LPW. LPW będzie wpływać na gospodarkę wodną na terenie powiatu poprzez:

1. **Zawiązanie partnerskiej współpracy na poziomie powiatu** w zakresie poprawienia wymiany informacji, koordynacji działań i rozpoczęcia bieżącej współpracy pomiędzy GSW, JST, RZGW i innymi podmiotami powiązanymi z zarządzaniem i użytkowaniem zasobów wody.
2. **Sporządzenie listy priorytetów dla modernizacji i nowych inwestycji** w zakresie dostosowania urządzeń infrastruktury wodnej do potrzeb wynikających ze zmian klimatycznych – rolników i mieszkańców.
3. **Stworzenie podmiotu służącego wsparciu spółek wodnych** poprzez szkolenia i doradztwo w zakresie funkcjonowania GSW, pozyskiwania środków finansowych oraz promocję spółek wodnych i racjonalnego użytkowania wody w społecznościach lokalnych.

B. FORMA ORGANIZACYJNA PARTNERSTWA

LPW przyjęło następujący model utworzenia i funkcjonowania partnerstwa – jest to partnerstwo bez osobowości prawnej, ale formalne związane porozumieniem o współpracy w formie pisemnej, utworzone przez podmioty i osoby zajmujące się zagadnieniami gospodarki wodą. Podstawą działania Partnerstwa są: List Intencyjny, Regulamin, Członkowie, Rada Partnerstwa.

Opis formuły działania partnerstwa

I. Sposób utworzenia LPW sformalizowanego, ale bez osobowości prawnej:

1. Utworzenie LPW następuje poprzez złożenie listu intencyjnego przez partnerów - członków założycieli LPW i przyjęcie Regulaminu jego działania.
2. Partnerstwo ma formalną listę członków i procedury przyjmowania członków.
3. Dokumentem regulującym cele i metody pracy LPW jest jego regulamin przyjęty przez założycieli wraz z podpisaniem deklaracji.
4. Nowi członkowie przyjmowani są na zasadach zawartych w regulaminie – uchwała o przyjęciu wg zasad regulaminu jest podejmowana przez Radę Partnerstwa.

II. Metody pracy LPW:

1. Wszyscy członkowie mają prawo uczestniczenia w walnym zebraniu członków i podejmowania uchwał w sprawach dotyczących gospodarki wodą i sposobu reprezentowania LPW na zewnątrz.
2. Bieżącą pracą LPW kieruje rada partnerstwa, na czele której stoi przewodniczący rady.
3. Tematyka prac LPW obejmuje m.in. wypracowanie listy priorytetów w zakresie gospodarki wodnej na terenie powiatu i formułowanie postulatów dotyczących rozwiązań prawnych związanych z funkcjonowaniem gospodarki wodą.
4. Walne zebranie członków określa zakres i formy działania LPW, udziela upoważnień dla Rady Partnerstwa do podejmowania inicjatyw i identyfikowania projektów przyczyniających się do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki wodą.

III. Organizacja prac LPW:

1. LPW ustala kryteria przyjmowania nowych członków - instytucji i organizacji oraz osób fizycznych – ustala w regulaminie kto może być członkiem LPW (podmioty prawne i ich przedstawiciele - liderzy spółek wodnych z terenu powiatu, starostowie, wójtowie, burmistrzowie, pracownicy instytucji samorządowych, przedstawiciele regionalnych instytucji działających w strukturach PGW Wody Polskie, przedstawiciel Lasów Państwowych i Parków Krajobrazowych oraz organizacji pozarządowych związanych z gospodarką wodą).

2. Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej – działa poprzez instytucje i organizacje, które są członkami Partnerstwa (GSW, JST, ODR, LGD itd.).
3. LPW i jego reprezentacja nie może podejmować żadnych zobowiązań organizacyjnych, rzeczowych lub finansowych w swoim imieniu lub w imieniu swoich członków.
4. Wszelkie działania w ramach prac LPW jego członkowie podejmują w ramach swoich umocowań prawnych i finansowych.
5. Dla zapewnienia możliwości sprawnego działania, funkcję sekretariatu LPW dobrowolnie pełni jedna z instytucji reprezentowanej w LPW.

Regulamin Partnerstwa został przyjęty na zebraniu założycielskim w dniu 13.10.2022r.

Treść listu intencyjnego - Załącznik nr 4

Regulamin Partnerstwa - Załącznik nr 5

C. STRATEGIA DZIAŁANIA LPW

Misja LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne zostało utworzone dla podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. LPW będzie działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na obszarach wiejskich na poziomie regionalnym i lokalnym.

Cele LPW

1. Zintegrowania działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez stworzenie mechanizmów zapewniających partnerom uczestnictwo w procesie decyzyjnym i w działaniach inwestycyjnych.
2. Stworzenie na terenie powiatu systemu służącego przepływowi informacji, prowadzeniu konsultacji i koordynacji działań wszystkich podmiotów prowadzących działania inwestycyjne i remontowe w zakresie gospodarowania wodą.
3. Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą wśród rolników, mieszkańców i innych podmiotów związanych z tą tematyką.
4. Budowanie dobrych relacji między interesariuszami, w tym podniesienie rangi Spółek Wodnych jako ważnego czynnika kształtującego stosunki wodne.
5. Stworzenie instrumentów pomocy partnerom i rolnikom w zakresie tworzenia dokumentów planistycznych, analitycznych i wniosków finansowych dotyczących inwestycji wodnych.

LPW będzie realizować swoje cele poprzez:

1. Stworzenie wspólnej koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej - przyjęcie przez LPW listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
2. Powołanie wspólnej reprezentacji osób, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych zrzeszonych w LPW, wyłonienie lidera i przyjęcie regulaminu działalności LPW i osób je reprezentujących w kontaktach z instytucjami publicznymi.

3. Wdrożenie skutecznego systemu informowania członków LPW o podejmowanych działaniach organizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych w zakresie urządzeń wodnych.
4. Wspieranie działań na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne podejmowanych przez członków LPW.
5. Współpraca z ekspertami w zakresie określania zasobów wodnych i ich racjonalnego wykorzystania oraz pomoc w postaci doradztwa na rzecz LPW i jego członków.
6. Różnorodne działania promujące znaczenia racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu. Przygotowanie i realizację programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą.

D. KIERUNKI DZIAŁANIA I OBSZARY AKTYWNOŚCI LPW

I. OGRANICZANIE SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU DLA ROLNICTWA NA TERENIE POWIATU – INFRASTRUKTURA WODNA

Opis problemów i uwarunkowań

Podstawowym zadaniem LPW w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu dla rolnictwa jest diagnoza sytuacji na terenie powiatu, wypracowanie koncepcji poprawy sytuacji, ustalenie priorytetów inwestycyjnych oraz zaplanowanie działań. Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: zagrożenie suszą w rolnictwie, podtopieniami lub powodzią na dużych obszarach powiatu. Ważnym problemem jest też modyfikacja działania systemu melioracyjnego (tam gdzie jest to możliwe i uzasadnione). W przeszłości preferowane były głównie melioracje odwodnieniowe, czego skutkiem jest brak lub zaniedbania w małej retencji. Konieczne jest też zapanowanie nad poborem wód podziemnych – dotyczy to takich zagadnień jak: głębokość studni, rejestrowanie poboru, zabezpieczenia dla bezpieczeństwa higienicznego. Pierwszym krokiem dla poprawy sytuacji jest uzyskanie kompleksowej wiedzy nt. stanu gospodarowania wodami. Konieczna jest analiza zasobów wody na terenie powiatu i stanu infrastruktury wodnej – diagnoza. Na bazie diagnozy będzie możliwe opracowanie kompleksowej koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej (Powiatowy Plan Wodny) i przyjęcie listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu (w tym działania na rzecz rozwoju małej retencji).

Efektem podjętych działań powinno być racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich oraz wdrożenie racjonalnych zasad korzystania z zasobów wód podziemnych. Dla osiągnięcia takich rezultatów konieczna będzie współpraca z ekspertami i instytucjami naukowymi w zakresie określania zasobów wodnych powiatu i możliwości ich racjonalnego wykorzystania.

Kierunki działań LPW Powiatu Lipnowskiego w zakresie reagowania na zmiany klimatu, infrastruktura wodna:

1. Kontrola podziemnych ujęć wody używanej do nawodnień rolniczych.
2. Uświadamianie rolników co do skutków nadmiernego poboru wód podziemnych.
3. Inwentaryzacja stanu urządzeń wodnych jako baza dla planowania inwestycji.
4. Unormowanie sytuacji urządzeń melioracyjnych (dotyczy niewłaściwych zmian w klasyfikacji geodezyjnej).

II. PROMOCJA I EDUKACJA W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA WŁAŚCIWEJ „ŚWIADOMOŚCI WODNEJ”.

Opis problemów i uwarunkowań

Przedmiotem działań w zakresie świadomości wodnej będzie informacja dotycząca regulacji prawnych, promocja racjonalnych zachowań i edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania wodą. Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: nieracjonalne użytkowanie wody przez rolników, mieszkańców, przedsiębiorców itd.; nieracjonalne wykorzystanie wód podziemnych (głębokość studni, rejestrowanie poboru, zabezpieczenia dla bezpieczeństwa higienicznego).

Aktywizacja środowiska lokalnego w zakresie budowanie „świadomości wodnej” powinna prowadzić do bardziej racjonalnego wykorzystania dostępnych zasobów wody na cele rolnicze, komunalne i przemysłowe. W ramach tej aktywności powinny być zrealizowane różnorodne działania promujące znaczenie racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu oraz przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą skierowanych do rolników, przedsiębiorców i mieszkańców.

Wstępne działania w tym zakresie to identyfikacja potrzeb edukacyjnych (dla kogo szkolenia, jakie tematy itp.); poszukiwanie dostępnych źródeł finansowania projektów edukacyjnych i promocyjnych. Wykonawcą projektów w tym obszarze mogą być organizacje pozarządowe z terenu powiatu, KPODR, uczelnie wyższe oraz jako partnerzy w projektach samorządy lokalne.

Kierunki działań LPW Powiatu Lipnowskiego w zakresie promocji i edukacji:

1. Uświadamianie młodszych pokoleń - różne formy animacyjne i edukacyjne (audycje w różnej formie, gry plenerowe, spotkania w terenie).
2. Promocja racjonalnego użytkowania wody wśród rolników i mieszkańców – wykreowanie tematu wody jako ważnego społecznie problemu (facebook, strony internetowe urzędów).
3. Ciągłe informowanie o problemach racjonalnego użytkowania zasobów wodnych na wszelkich spotkaniach (rzetelna informacja, lokalne akcje informacyjne). Krótkie prezentacje (np. 10 min.) na szkoleniach ODR, sesjach rady gminy i innych spotkaniach.
4. Włączenie zasad użytkowania wody do szkoleń dla rolników – dobra praktyka rolna.
5. Promocja LPW w lokalnych mediach (LPW - po co i dlaczego?) na lokalnych imprezach takich jak dożynki i festyny, wydanie materiałów informacyjnych i spoty reklamowe, promocja na FB.

III. WSPARCIE PODSTAWOWEJ DZIAŁALNOŚCI SPÓŁEK WODNYCH.

Opis problemów i uwarunkowań

Przedmiotem działalności w tym zakresie powinno być udzielanie wsparcia spółkom wodnym w takich tematach jak pozyskiwanie dotacji, doradztwo prawne, organizacyjne, techniczne, wsparcie eksperckie w zakresie podejmowanych inwestycji w szczególności w zakresie małej retencji.

Działanie to jest odpowiedzią na takie problemy jak: niewystarczające wsparcie merytoryczne spółek wodnych już istniejących, niewystarczające wsparcie dla reaktywowanych i nowo tworzonych GSW, niewystarczające dofinansowanie działalności

GSW ze strony samorządów i państwa, utrudniona możliwość korzystania GSW z dotacji – brak środków na wkład własny.

Oczekiwane rezultaty tych działań to: wzrost wartości dotacji dla GSW ze strony JST (samorządy województwa, powiatu i gmin) oraz skarbu państwa i funduszy UE, uruchomienie doradztwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne (w tym dla rolników i GSW), utworzenie nowych GSW i rozwój już istniejących spółek wodnych.

Kierunki działań LPW Powiatu Lipnowskiego w zakresie wsparcia dla GSW:

1. Wzmocnienie współpracy spółek wodnych z samorządami gmin (np. informacje o właścicielach gruntów).
2. Poprawa ściągalności składek poprzez działania promocyjne LPW na terenie powiatu.
3. Zwiększenie wsparcia finansowego dla SW z różnych źródeł (unijne, samorządowe i rządowe).
4. Uświadamianie społeczności lokalnej oraz urzędników ze szczebla wojewódzkiego co do roli, celów i zadań spółek wodnych.
5. Dopasowanie terminów udzielania dotacji dla SW do terminów wegetacji w rolnictwie (terminy rozliczenia dotacji).
6. Wsparcie działalności SW poprzez utworzenie funkcji doradcy SW ds. składania wniosków dotacyjnych i ich rozliczania.
7. Zmiany kadrowe – pokoleniowe – włączenie młodych rolników do działalności SW.
8. Budowanie prestiżu SW w środowisku lokalnym.

IV. SYSTEMOWE ROZWIĄZANIA PRAWNE REGULUJĄCE GOSPODARKĘ WODĄ

Opis problemów i uwarunkowań

Jednym z ważnych celów działania Partnerstwa powinno być wpływanie na kształt regulacji prawnych dotyczących infrastruktury wodnej, w tym w szczególności funkcjonowania GSW i wielkość funduszy przeznaczanych na system urządzeń melioracyjnych. Potrzebna jest także modernizacja rozwiązań prawnych dotyczących zasad opłacania składek i udziału w pokrywaniu kosztów utrzymywania urządzeń wodno-melioracyjnych, zarówno przez członków GSW jak i przez inne podmioty korzystające z urządzeń utrzymywanych przez GSW.

W tym obszarze problemowym znajdują się także takie zagadnienia jak: długotrwałe procedury administracyjne w zakresie podejmowania remontów i inwestycji urządzeń wodnych oraz utrudniona możliwość korzystania GSW z dotacji (procedury dotacyjne, rozliczenia, brak środków na wkład własny). Efektem działań LPW powinny być wspólne postulaty zgłoszone przez środowiska lokalne i GSW z powiatu, uzgodnione z innymi partnerami z terenu województwa i przekazane ustawodawcy.

Kierunki działań LPW Powiatu Lipnowskiego w zakresie rozwiązań prawnych:

1. „Przypisanie” spółek wodnych do samorządów gminnych w celu polepszania ściągalności składek.
2. Wpływanie poprzez LPW i Wojewódzką Radę Partnerstw Wodnych na zmiany przepisów dotyczących płatności z tytułu konserwacji urządzeń melioracyjnych.

V. WSPÓŁPRACA I KOORDYNACJA W POWIECIE

Opis problemów i uwarunkowań

Ważnym obszarem aktywności LPW jest integracja osób i instytucji, wzajemne informowanie i koordynacja działań oraz wspólne planowanie inwestycji na terenie działania Partnerstwa. W trakcie procesu budowania LPW wskazywano na problem jakim jest niewystarczająca współpraca różnych podmiotów w zakresie funkcjonowania infrastruktury wodnej – dotyczy to przede wszystkim takich interesariuszy jak RZGW, GSW, samorządy lokalne, Lasy Państwowe, Parki Krajobrazowe. Współpraca tych podmiotów w ramach LPW, tj. integracja wszystkich podmiotów zainteresowanych gospodarką wodną, pozwoli na budowanie pozycji LPW jako miarodajnej i reprezentatywnej instytucji opiniotwórczej.

Aby taka współpraca zaistniała konieczne jest wdrożenie skutecznego systemu wzajemnego informowania członków LPW o podejmowanych działaniach w zakresie urządzeń wodnych na terenie powiatu. Kolejnym etapem rozwoju tej współpracy powinno być koordynowanie działań inwestycyjnych w infrastrukturze wodnej poprzez wspólne planowanie działań. Koordynacja powinna oprócz inwestycji objąć takie zadania jak np. regulacji przepływu wody, poziomu wody w jeziorach i rzekach, obsługa zastawek itp.

Kierunki działań LPW Powiatu Lipnowskiego w zakresie współpracy na szczeblu lokalnym:

1. Utworzenie funkcji koordynatora na szczeblu powiatu, którego zadaniem będzie m.in. upowszechnianie informacji wśród partnerów oraz koordynowanie planowania inwestycji na terenie powiatu.
2. Sukcesywne regulowanie stanu prawnego urządzeń melioracyjnych (w zakresie danych geodezyjnych).
3. Ułatwienie dostępu do bazy danych geodezyjnych starostwa (ewidencja gruntów i budynków), aktualizacja stanu co do właścicieli gruntów – umowa pomiędzy instytucjami.
4. Organizacja spotkań dla wymiany informacji i wzajemnego poznania partnerów.

E. TYPOWY PROJEKT PROMOCYJNY

Ramowa propozycja projektu promującego zmianę zachowań w zakresie użytkowania wody.

Koncepcja projektu przygotowana na podstawie potrzeb i propozycji zgłaszanych na spotkaniach LPW w roku 2022, w powiatach golubsko-dobrzyńskim, lipnowskim, mogileńskim, rypińskim, świeckim, tucholskim i wąbrzeskim

Tytuł projektu:

Rzetelna wiedza – kluczem dla racjonalnego użytkowania wody!

1. Jaki problem rozwiązujemy ?

Uzasadnienie projektu - niewłaściwe postawy i zachowania, nieracjonalne użytkowanie zasobów wody w obliczu zmian klimatycznych, brak wiedzy o możliwych działaniach (finansowanie) i nowych rozwiązaniach technologicznych, a w szczególności:

- *niechętny stosunek rolników do GSW, słaba ściągalność składek, występowanie z GSW,*
- *nadmierne zużycie wód podziemnych do nawadniania i w gospodarstwach domowych,*
- *brak rzetelnej wiedzy nt. małej retencji, zwłaszcza w kontekście systemu melioracji i rozwiązań opartych na naturze,*
- *brak wiedzy wśród mieszkańców wsi i małych miast o funkcjonowaniu systemu „wodnego” i zadaniach instytucji zarządzających urządzeniami wodnymi.*

2. Kogo obejmujemy projektem?

Grupa docelowa projektu:

- *rolnicy z terenu działania SW/ gminy/powiatu (w szczególności łodzi rolnicy),*
- *mieszkańcy osiedla mieszkaniowych na obszarach wiejskich,*
- *młodzież szkolna.*

3. Do czego dążymy rozwiązując problem?

Cele projektu:

- *dotarcie z informacją do mieszkańców powiatu/gminy,*
- *wpływanie na zmianę zachowań w zakresie użytkowania wody,*
- *poprawienie stosunku rolników do GSW.*

4. Jakie działania zrealizujemy w projekcie ?

Zakres działań w projekcie:

- *akcja promocyjna w mediach tradycyjnych i internetowych*
- *spotkania informacyjne na wsi ,*
- *akcja ulotkowa – dystrybucja materiałów poprzez instytucje,*
- *konkursy dla młodzieży.*

5. Jakie uzyskamy konkretne efekty w wyniku realizacji projektu ?

Oczekiwane rezultaty projektu, jakie będą efekty projektu:

- *wzrost świadomości zagrożeń wynikających ze zmiany klimatu,*
- *zmiana nastawienia do GSW – poprawienie ściągalności składek,*
- *mniej liczba dewastacji urządzeń systemu melioracji i naturalnych miejsc retencji,*
- *ograniczenie zużycia wody przez mieszkańców i rolników*

6. Jak zmierzmy efekty projektu?

- *Wskaźniki produktu: liczba uczestników spotkań, konkursów, wydanych ulotek, wejść na stronę itp.;*
- *Wskaźniki rezultatu i oddziaływania: wzrost poboru składek na GSW (dane GSW), zmiana postaw (ankiety socjologiczne), informacje z RZGW o dewastacjach itp.*

7. Gdzie możemy szukać wsparcia dla sfinansowania projektu?

- *Instytucje rządowe i samorządowe – Wojewoda i Marszałek,*
- *konkursy samorządowe dla NGO (województwo, powiat, gmina) itp.*
- *fundusze UE i „norweskie” i instytucji publicznych (KOWR, ARiMR, NFOŚ, WFOŚ i inne.*

Plan działania w ramach projektu: **Rzetelna wiedza – kluczem dla racjonalnego użytkowania wody!**

Nr zad.	Opis zadania	Koszt zadania	Partnerzy realizujący zadanie	Osoby wdrażające zadanie	Terminy	Inne: wsparcie, potrzeby, zasoby, uwagi itp.
1	Opracowanie bazowego tekstu o LPW w powiecie „LPW co to takiego?” „zlokalizowanego” dla obszaru powiatu - tj. specyficzne cechy i problemy powiatu - takie które angażują emocjonalnie czytelnika - mieszkańca powiatu w tym: - informacja o celach utworzenia LPW w kontekście zmian klimatu i potrzeby racjonalnej gospodarki wodą, - skład LPW, kontakt do LPW, zaproszenie do współpracy.	Bez kosztu	Starostwo, gminy	Przewodniczący Rady LPW, Pracownik promocji starostwa lub jednej z gmin		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
2	Projekt graficzny ulotki i materiału na strony WWW	500 zł	Starostwo Pracownik promocji starostwa lub jednej z gmin	Przewodniczący Rady LPW		
3	Wydruk ulotki powiatowej na bazie tekstu o LPW (jak wyżej) np. 500 szt. na gminę np. 6 gmin to 3000 szt.	Koszt 3000 szt. ulotki A4 do formatu DL – 700 zł	Wydruk lokalnie lub w Internecie - faktury na gminy lub zlecenie dla lokalnego NGO			
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
4	Dystrybucja ulotek LPW – poprzez gminy, starostwo i instytucje (6 gmin+1 starostwo) x 5 instytucji/biur= min. 30 miejsc dystrybucji ulotek na terenie powiatu	Bez kosztu	Starostwo, gminy, inni partnerzy			

5	Info na strony gmin i starostwa – LPW co to takiego? Artykuł analogiczny do ulotki, ale w formie elektronicznej do umieszczenia na stronach urzędów i instytucji gminnych i powiatowych	Bez kosztu	Starostwo, gminy	Przewodniczący Rady LPW Informatycy w samorządach		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
6	Wywiad przewodniczącego LPW w mediach - lokalnej gazecie i radiu lub portalu informacyjnym	Bez kosztu		Przewodniczący Rady LPW		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
7	Dystrybucja materiałów drukowanych PGW Wody Polskie - DOBRE PRAKTYKI: 1. Jak każdy z nas może przyczynić się do oszczędzania wody? 2. Jak ograniczyć zużycie wody w rolnictwie oraz na gruntach leśnych 3. Jak retencjonować wodę na terenie domu jednorodzinnego oraz w przestrzeni publicznej 4. Oszczędzaj wodę z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie 5. Pobór wód na potrzeby prowadzenia działalności rolniczej 6. Wszyscy możemy przyczynić się do zmniejszenia kryzysu wodnego	Koszt poniesiony przez PGW WP	Członkowie LPW	Rada LPW Członkowie LPW		
8	Ulotka Wojewody „Dlaczego są na wsi potrzebne GSW oraz dlaczego i jak je wspieramy!” Opracowanie i wydruk krótkiej ulotki np. formatu DL (1/3 A4)	Koszt Wojewody	Wydział UW Bydgoszcz	Członkowie WRPW		
9	Ulotka Marszałka „Dlaczego musimy rozwijać małą retencję – info o środkach w RPO” Opracowanie i wydruk krótkiej ulotki np. formatu DL (1/3 A4)	Koszt Marszałka	Wydział UM Toruń	Członkowie WRPW		
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					

10	Akcja informacyjna na zebraniach wiejskich, krótkie info (5 min.) + rozdawane mat. drukowane. Ulotki PGW WP + ulotki Wojewody o wsparciu rządowym GSW + ulotki Marszałka o wsparciu dla małej retencji w nowym RPO. Tematyka np.: • Racjonalna gospodarka wodą na wsi – mała retencja. • Racjonalne użytkowanie wody do nawodnień rolniczych. • Rola Spółek wodnych w utrzymywaniu systemu melioracji rolniczych		Wójtowie lub pracownicy UG			
	<i>Uwagi, propozycje, pomysły</i>					
11	Konkurs dla uczniów szkół rolniczych „ Woda w moim gospodarstwie ”					
12	Konkurs dla dzieci szkół podstawowych „ Jak oszczędzam wodę ” (do opracowania zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami)					

Załączniki:

Załącznik nr 1. Ankieta diagnostyczna Gminne Spółki Wodne - wzór

INICJATYWA UTWORZENIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

ANKIETA INFORMACYJNA

Działania, zasoby i stan infrastruktury wodnej

GMINNA SPÓŁKA WODNA

- 1. Nazwa SPÓŁKI WODNEJ:**
- 2. Siedziba i dane adresowe:**
- 3. Osoba do kontaktu w sprawie ankiety (imię i nazwisko, nr telefonu, mail):**
- 4. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):**
- 5. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):**
 - a) Osoby fizyczne (rolnicy) -
 - b) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) -
 - c) Samorządy -
- 6. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:**

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany		
2	Rowy melioracyjne		
3	Studnie drenarskie		
4	Wyloty drenarskie		
5	Przepusty		
6	Zastawki		
...	?		

- 7. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:**

.....

.....

8. Źródła dochodów za lata 2018, 2019, 2020 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
1	Składki członkowskie (należne)			
2	Dotacje z funduszy UE			
3	Dotacje z samorządu gminy			
4	Dotacje z samorządu powiatu			
5	Dotacje z samorządu województwa			
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego			
7	Prace zlecone – usługi			
8	Inne źródła (podać nazwę)			
	Razem			
	Zaległości w składach członkowskich			

9. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1				
...				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1				
...				
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu			
...				
	Razem			

10. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2023

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	
4	Inne – jakie?	
	Razem	

Załącznik nr 2. ANKIETA DIAGNOSTYCZNA SAMORZĄDY LOKALNE - WZÓR

INICJATYWA UTWORZENIA LOKALNEGO PARTNERSTWA WODNEGO

ANKIETA INFORMACYJNA

Działania, zasoby i stan infrastruktury wodnej na terenie gminy/powiatu

GMINY I POWIAT

1. Nazwa jednostki samorządowej (GMINA, POWIAT):
2. Osoba do kontaktu w sprawie ankiety (imię i nazwisko, nr telefonu, mail):
3. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1			
2			
...			

4. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

.....

5. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2018, 2019 i 2020:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2018	2019	2020
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
2				
...				

Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1				
2				
...				
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
...				
	Razem			

6. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2023 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
2		
...		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
2		
...		
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	
...		
	Razem	

7. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- 1) ...
- 2) ...

8. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- 1) ...

9. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- 1) ...

10. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

11. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2023 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		

1		
...		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
2		
...		
Inne (jakie):		
...		
	Razem	

12. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

1) ...

2) ...

13. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:

1) ...

2) ...

14. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

...

ZAŁ. NR 3 INFORMACJE Z ANKIET DIAGNOSTYCZNYCH

1. INFORMACJE Z ANKIET – SPÓŁKI WODNE

1. Gminna Spółka Wodna „NOWOŚĆ” - Wielgie
2. Gminna Spółka Wodna „Tłuchowo”
3. Gminna Spółka Wodna w Skępem

GMINNA SPÓŁKA WODNA „NOWOŚĆ” - WIELGIE

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

Gmina Wielgie

2. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):

- a) Osoby fizyczne (rolnicy) – 593 osoby
- b) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) -
- c) Samorządy -

3. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany	3258 ha	40 %
2	Rowy melioracyjne	70 000 m.b.	20 %
3	Studnie drenarskie	524 szt.	30 %
4	Wyloty drenarskie	325 szt.	50 %
5	Przepusty	145 szt.	10 %
6	Zastawki	7 szt.	80 %

4. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Zaniedbane podległe pod Wody Polskie cieki wodne, które znajdują się na terenie działania GSW Wielgie.

5. Źródła dochodów za lata 2019, 2020, 2021 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
1	Składki członkowskie (należne)	79	94	104
2	Dotacje z funduszy UE			
3	Dotacje z samorządu gminy			24
4	Dotacje z samorządu powiatu			
5	Dotacje z samorządu województwa	18	19	
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego	40	35	41
7	Prace zlecone – usługi	1		
8	Inne źródła - wyegzekwowane koszty upomnień, odsetki za zwłokę, środki na rachunku bankowym na początek roku z BO	20	26	29
	Razem	158	174	198
	Zaległości w składkach członkowskich	41	45	38

6. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1		-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Naprawy sieci drenarskiej i renowacja rowów melioracyjnych	97	106	142

Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu: kosa	3	-	-
	Razem	100	106	142

7. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2025

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	300
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	1 300
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	200
4	Inne – jakie?	
	Razem	1 800

8. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Utrzymanie rowów	500
2	Konserwacja studni drenarskich	150
3	Usuwanie awarii na systemie melioracyjnym	300
4	Remont zastawek	50
Inne (jakie):		
...		
	Razem	1 000

9. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

- Umożliwienie egzekwowania składek członkowskich w trybie administracyjnym za pośrednictwem tytułów egzekucyjnych (w taki sam sposób jak podatki).
- Brak dostępu do aktualnych właścicieli gruntów rolnych po sprzedaży (RODO).
- Słaba aktywność członków Spółki Wodnej na zebraniach organizowanych przez Zarząd GSW.

10. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:

- Brak małej retencji na ciekach wodnych.
- Jest system odwadniający nie ma systemu nawadniającego.

11. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

- Niewidoczne zaangażowanie Starostwa Powiatowego dotyczącego:
 - funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego,
 - doprowadzenia do współpracy Spółek Wodnych istniejących na terenie powiatu.

GMINNA SPÓŁKA WODNA „TŁUCHOWO”

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

powiat Lipnowski, gmina Tłuchowo, wszystkie sołectwa z gminy Tłuchowo

2. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):

- a) Osoby fizyczne (rolnicy) - 439

b) Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) - 0

c) Samorządy - 0

3. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany	3 939,62 ha	ok. 40 %
2	Rowy melioracyjne	107,282 km	ok. 40 %
3	Studnie drenarskie	349 szt.	ok. 40 %
4	Wyloty drenarskie	Brak danych	-
5	Przepusty	Brak danych	-
6	Zastawki	Brak danych	-

4. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Urządzenia melioracyjne na terenie naszej działalności są dość stare, większość z nich powstała w latach 80, staramy się na bieżąco jej naprawiać, co roku w sezonie letnim wycinamy trawy i krzaki z rowów melioracyjnych, jeżeli uzyskamy dotację to wtedy wykonujemy większe konserwacje.

5. Źródła dochodów za lata 2019, 2020, 2021 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
1	Składki członkowskie (należne)	39,21	34,66	35,27
2	Dotacje z funduszy UE	-	236,00	-
3	Dotacje z samorządu gminy	-	-	-
4	Dotacje z samorządu powiatu	-	-	-
5	Dotacje z samorządu województwa	18,00	19,00	28,30
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego	42,50	35,10	34,00
7	Prace zlecone – usługi	40,25	69,56	97,78
8	Inne źródła (podać nazwę) - kapitał odsetek bankowych	0,39	0,14	0,04
	Razem	140,35	394,46	195,39
	Zaległości w składach członkowskich	21,83	22,52	20,90

6. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	-	-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracyjnych	113,30	135,22	175,25
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu - zakup koparko-ładowarki	-	381,18	-

	Razem	113,30	516,40	175,25
--	-------	--------	--------	--------

7. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2025

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	-
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń	700,00
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	700,00
4	Inne – jakie?	-
	Razem	1 400,00

8. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracyjnych	700,00
Inne (jakie):		
1	Zakup ciągnika, kosiarki, przyczepy i udrażniarki	700,00
	Razem	1 400,00

9. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :

- Bardzo małe dotacje, problem ze ściągalsnością składek, brak zaangażowania delegatów, brak współpracy ze strony niektórych rolników: np. podczas renowacji rowów koparką rolnicy czasami nie pozwalają na wjazd i wyrzucenie urobku na swoje grunty (prace odbywają się po żniwach) oraz podejście ze strony rolników typu „płacę więc wymagam”, a nawet czasami „żądam”.

10. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:

- Budowa zastawek spiętrzających wodę na rowach melioracyjnych.

GMINNA SPÓŁKA WODNA W SKĘPEM

1. Obszar działania (powiat, gmina, sołectwa):

Gmina Skępe

2. Skład spółki wodnej (należy podać liczbę członków w każdej kategorii):

- Osoby fizyczne (rolnicy) - 154
- Podmioty prawne (spółki, stowarzyszenia itp.) - 0
- Samorządy - 0

3. Urządzenia wodne i stan infrastruktury wodnej zarządzanej przez GSW:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego (w % - jaki procent wymaga renowacji ?)
1	Obszar zmeliorowany	2704 ha	30
2	Rowy melioracyjne	216,5 km	35

3	Studnie drenarskie	219 szt.	40
4	Wyloty drenarskie	65 szt.	20
5	Przepusty	172 szt.	40
6	Zastawki	38 szt.	50

4. Źródła dochodów za lata 2019, 2020, 2021 (kwoty realnie otrzymane lub należne w danym roku):

Lp.	Nazwa źródła dochodów	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
1	Składki członkowskie (należne)	14,400	18,715	14,593
2	Dotacje z funduszy UE	0	0	0
3	Dotacje z samorządu gminy	0	0	0
4	Dotacje z samorządu powiatu	0	0	0
5	Dotacje z samorządu województwa	16,000	19,000	0
6	Dotacje z urzędu wojewódzkiego	15,200	10,200	10,000
7	Prace zlecone – usługi	0	0	0
8	Inne źródła (podać nazwę)	0	0	0
	Razem	45,600	47,915	24,593
	Zaległości w składach członkowskich	0,654	0,420	0,359

5. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa GSW (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	Brak	0	0	0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Renowacja-konserwacja rowów mel.	27,266	31,717	15,043
Inne (jakie):				
1	Zakupy sprzętu - tj. wykaszarki i piły spal.	6,496	6,730	1,900
	Razem	33,762	38,447	16,943

6. POTRZEBY finansowe dotyczące urządzeń i terenu w zarządzie GSW do roku 2025

Lp.	Rodzaj wydatków	Szacunkowa kwota w tys. zł
1	Inwestycje – budowa nowych urządzeń	0
2	Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja urządzeń tj. rowów mel.	100,00
3	Zakupy i remonty sprzętu i wyposażenia	0
4	Inne - remont przepustów	100,00
	Razem	200,00

7. PLANOWANE zadania w zakresie działania GSW - do 2025 roku:

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		

1	Brak	0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Konserwacja rowów melioracyjnych	60,00
2	Konserwacja, naprawa przepustów i przepusto-zastawek	40,00
Inne (jakie):		
...		
	Razem	100,00

8. Główne problemy w zakresie funkcjonowania GSW i utrzymania urządzeń wodnych na terenie gminy/powiatu (np. finansowe, prawne, organizacyjne, aktywność i status spółki itd.) :
- Finansowe
9. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej na terenie gminy i w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich - nie tylko w zakresie działania spółki wodnej:
- Budowa zbiorników wodnych.
 - Budowa zastawek i remont zastawek na ciekach głównych i jeziorach.

2. INFORMACJE Z ANKIET – SAMORZĄDY

1. Gmina Bobrowniki
2. Gmina Kikół
3. Gmina Lipno
4. Gmina Skępe
5. Gmina Tłuchowo
6. Gmina Wielgie

GMINA BOBROWNIKI

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Przepusty na rowach melioracyjnych	Szacunkowa długość łączna 500m.	dostateczna
2	2 ujęcia wody głębinowej ze stacjami uzdatniania wody	(ok. 80m głębokości)	1 stan dobry, stan dostateczny- do przebudowy

2. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	Studnia głębinowa na potrzeby wodociągu	120		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1				
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
	Razem	120		

3. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa nowego ujęcia wód podziemnych i stacji uzdatniania wody	5 556
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
Inne (jakie):		

1.	Wsparcie spółek wodnych	
	Razem	5 556

4. **Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie** - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Przebudowa sieci wodociągowej

5. **Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu**

- Uszkodzenia i niedrożność przepustów

GMINA KIKÓŁ

1. **Urządzenia wodne w zarządzie samorządu** - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Przepusty pod drogami na rowach mel.	67 szt./ śr. 20-80/ 268 mb	Częściowo do konserwacji i remontu

2. **Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:**

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	W trakcie budowy , rozbudowy dróg – budowa nowych przepustów	30	45	
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1				
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych- brak działalności			
	Razem	30	45	

3. **Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku**

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Budowa SUW w Suminie wraz z niezbędną infrastrukturą	3257
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Naprawy bieżące urządzeń , przepustów i rowów przydrożnych	50
2	Naprawy bieżące infrastruktury wodociągowej	70
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	Po reaktywacji, i wznowienia działalności

	Razem	3377
--	-------	------

4. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Inwestycje związane z retencją wody na zbiornikach będących własnością państwa (jeziora, rzeki), retencja na głównych rowach melioracyjnych, stawach – zbiornikach należących do osób fizycznych.

5. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- Brak działalności Spółki Wodnej w chwili obecnej zawieszona.
- Ze strony Samorządu były wielokrotne próby reaktywowania działalności Spółki Wodnej

GMINA LIPNO

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Ogółem na terenie Gminy Lipno jest 6.678 ha zmeliorowanej powierzchni. Rowów otwartych jest około 214 km		Okolo 70 % urządzeń ma około 50-60 lat.

6. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Gminna Spółka Wodna w Lipnie nie działa od około 25 lat. Mimo prób ze strony Urzędu Gminy Lipno brak było zainteresowania ze strony naszych mieszkańców w tym temacie.

7. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Gmina Lipno	6,3	1,6	-
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych			
	Razem	6,3	1,6	

8. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		

1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1		
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	
	Razem	-

GMINA SKĘPE

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Most - Skępe, rz. Mień	14 x 7,5 m	dostateczna
2	Most - Żuchowo 1	6 x 5 m	dobry
3	Most - Żuchowo 2	8 x 4,2 m	Bardzo dobry
4	Most - Żuchowo 3	7 x 5 m	dostateczny
5	Most - Żagno rz. Mień	13 x 5,5 m	dostateczny
6	Most - Wólka rz. Mień	13 x 6 m	dobry
7	Przepusty	od 6 do 9 m szt. ok 100	dostateczny

2. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	Brak	0	0	0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Brak	0	0	0
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych	0	0	0
	Razem	0	0	0

3. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Brak	0
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		

1	Brak	0
Inne (jakie):		
1	Wsparcie spółek wodnych	0
2	Pracownicy prac interwencyjnych – publicznych , koparka JCB	
	Razem	0

4. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

3) Konserwacja Jeziora Święte w Skępem, remont zastawek - dotyczy jezior ,rzek.

5. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

2) Finansowe

GMINA TŁUCHOWO

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	-----	-----	-----

2. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Gmina Tłuchowo jest zarządcą około 195 km dróg kategorii L (lokalne – gminne) wzdłuż większości których znajdują się rowy i przepusty włączone do infrastruktury drogowej.

3. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1	-----	--	--	--
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1	Remonty przepustów w pasie drogowym	12	14	25
2	Konserwacja rowów w pasie drogowym	34	38	42
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych	20	20	54
	Razem	66	72	121

4. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		

1	Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Tłuchowie	5 800
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Remonty przepustów w pasie drogowym	100
2	Konserwacja rowów w pasie drogowym	210
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych	160
	Razem	6 270

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Tłuchowie.

6. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- Rosnące koszty bieżącego utrzymania urządzeń wodnych.

7. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- Zwiększyć dotacje na działalność statutową spółek wodnych.

GMINA WIELGIE

1. Urządzenia wodne w zarządzie samorządu - prosimy o podanie informacji nt. urządzeń stanowiących infrastrukturę wodną (o ile takie są w gestii samorządu) tj. nazwę, wielkość i stan techniczny (czy wymaga pilnych działań renowacyjnych?)

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej (np. rowy, przepusty, mosty itd.)	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	-----		

2. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Rowy melioracyjne służące kształtowaniu i regulacji zasobów wodnych przez lata zaniedbywane co w konsekwencji doprowadziło do stanu bardzo złego.

3. Dotychczasowa działalność instytucji samorządowych (w tym zakładów komunalnych i zarządów dróg) w zakresie infrastruktury wodnej w latach 2019, 2020 i 2021:

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń				
1				
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń				
1				
Inne (jakie?)				
1	Dotacje do spółek wodnych z Urzędu Marszałkowskiego – renowacja rowów melioracyjnych	0	0	25
	Razem	0	0	25

4. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania samorządu na terenie gminy/powiatu – dotyczące infrastruktury wodnej do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1		
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Naprawa przepustów	50
Inne (jakie):		
1.	Wsparcie spółek wodnych – dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na renowację rowów melioracyjnych	100
	Razem	150

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie gminy/powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- 4) Racjonalne użytkowanie i gospodarowania zasobami wodnymi przez rolników i procentów rolnych.
- 5) Woda bytowa z ujęć wód winna być racjonalnie wykorzystywana, gdyż ma nam starczyć na pokolenia.
- 6) Odbudowa i budowa zbiorników wodnych, które mogłyby służyć na potrzeby rolnictwa i produkcji roślinnej.
- 7) Opomiarowanie poboru wód przez producentów rolnych ze zbiorników wodnych (bagien, stawów, zbiorników np. wód deszczowych).

6. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych w zarządzie samorządu

- 3) Stan prawny rowów wpisanych jako własność Skarb Państwa – trwałe zarząd gmina.
- 4) Zasypane i niedrożne rowy melioracyjne na skutek długoletnich zaniedbań właścicieli.

7. Propozycje rozwiązań problemów w zakresie gospodarki wodnej w gminie/powiecie (w tym dotyczące zmian organizacyjnych i prawnych dotyczących spółek wodnych):

- 2) Obligatoryjne objęcie mieszkańców i właścicieli nieruchomości działaniem spółki
- 3) Uregulowanie stanu prawnego wód płynących – rowów. Zniesienie trwałego zarządu na rzecz właścicieli przyległych gruntów lub spółek wodnych.

8. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

- Obligatoryjne objęcie mieszkańców i właścicieli nieruchomości działaniem spółki na zasadach obowiązkowego podatku .

3. INFORMACJE Z ANKIET – PGW WODY POLSKIE

1. RZGW w Warszawie - ZLEWNIA Wisły Środkowej - Nadzór Wodny Włocławek
2. RZGW w Gdańsku - ZLEWNIA Toruń - Nadzór Wodny Lipno, Golub-Dobrzyń

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie

ZLEWNIA Wisły Środkowej - Nadzór Wodny Włocławek - dotyczy powiatu lipnowskiego

1. Stan infrastruktury wodnej bezpośrednio zarządzanej przez PGW Wody Polskie na terenie powiatu:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)		Ocena stanu technicznego
		długość	długość jezior	
1	rz. Chełmiczka z j.Ostrowite i j.Czarne	18,001	1,012	
2	rz. Bętlewianka z j.Tupadelskim	17,380	0,915	
3	rz. Piaseczczanka	6,300	—	
4	rz. Święty Strumień	16,494	—	
5	rz. Wierzniczka	12,106	—	
6	rz. Wichowianka	6,260	—	
7	rz. Zjawionka	6,635	—	
8	rz. Kamieniczka	8,835	—	

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)		Ocena stanu technicznego
		rodzaj	lokalizacja na cieku	
1	Budowle na rz. Chełmiczka	przepust z piętrzeniem	19+564	
		jaz	20+370	
		zastawka	25+400	
		zastawka	26+147	
		zastawka	28+575	
		zastawka	29+106	
		zastawka	30+335	
2	Budowle na rz. Bętlewianka	Jaz	12+948	
3	Budowle na rz. Piaseczczanka	zastawka	0+514	
		zastawka	2+865	
		zastawka	3+606	
4	Budowle na rz. Święty Strumień	zastawka	8+442	
		przepust z piętrzeniem	11+474	

5	Budowle na rz. Wierzniczka	przepust z piętrzeniem	11+373	
		zastawka	11+463	
6	Budowle na rz. Zjawionka	zastawka	0+612	
		zastawka	0+705	
		przepust z piętrzeniem	1+700	
7	Budowle na rz. Kamieniczka	zastawka	4+568	
		zastawka	4+607	
		zastawka	4+690	

2. Dodatkowe uwagi dot. stanu infrastruktury wodnej:

- Stan budowli piętrzących dobry i dostateczny- wymagają zabiegów konserwacyjnych w ramach prowadzonych robót utrzymaniowych.

3. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa PGW Wody Polskie na terenie powiatu (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota w tys. zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1		-	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Prace utrzymaniowe, konserwacja istniejących urządzeń budowli -retencja	150	60	180
Inne (jakie):				
...				
	Razem	150	60	180

4. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania PGW Wody Polskie na terenie powiatu - do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota w tys. zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	-	-
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Roboty remontowe- konserwacyjne rzeki, budowle	600
Inne (jakie):		
1	Uzyskanie nowych pozwoleń wodnoprawnych na urządzenia piętrzące na które kończą się pozwolenia	35
	Razem	635

5. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych na terenie powiatu:

- Dewastacja urządzeń piętrzących przez „nieznanych sprawców”
- Prowadzenie retencji, gospodarki wodnej w układzie zlewniowym (np. rzeka przepływa przez kilka powiatów)

6. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

- Budowa zbiorników retencyjnych
- Budowa małych zbiorników, stawów do 5000m²- na zgłoszenie wodnoprawne

7. Uwagi i propozycje dotyczące funkcjonowania Lokalnego Partnerstwa Wodnego:

- Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą na terenie powiatu wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych.
- Budowanie dobrych relacji między zainteresowanymi sprawami wody, w tym podniesienie rangi Gminnych Spółek Wodnych działających na terenie poszczególnych gmin na terenie powiatu.
- Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz podejmowanie aktywności na rzecz prowadzenia racjonalnej gospodarki wodnej - budowanie małej retencji.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku

ZLEWNIA Toruń - Nadzór Wodny Lipno, Golub-Dobrzyń - dotyczy powiatu lipnowskiego

1. Stan infrastruktury wodnej bezpośrednio zarządzanej przez PGW Wody Polskie na terenie powiatu:

Lp.	Nazwa elementu infrastruktury wodnej	Parametr charakterystyczny (ilość, wielkość, długość itd.)	Ocena stanu technicznego
1	Rzeki, Kanały	129,410 km	Dobry
2	Budowle z możliwością piętrzenia	16 szt.	Dobry
3	Przeciwpowodziowe stacje pomp	1 szt.	Dobry
4	Wały przeciwpowodziowe	Brak	-

2. Dotychczasowa działalność inwestycyjno-remontowa PGW Wody Polskie na terenie powiatu (kwoty wydatkowane w danym roku):

Lp.	Rodzaj prac	Kwota - w zł		
		2019	2020	2021
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:				
1	-			
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:				
1	Remont budowli piętrzącej (zastawki) na rzece Mień w km 49+742	-	-	26 005,89 zł
2	Remont budowli piętrzących (zastawek) na rzece Lubianka w km: 22+309 i 28+193	-	-	6 000,00 zł
3	Utrzymanie rzek, kanałów i strug.	164 083,68	228 904,51 zł	398 130,78 zł
Inne (jakie):				
1	Prace konserwacyjne urządzeń z możliwością piętrzenia	Siły własne	Siły własne	Siły własne

	Razem	164 083,68	228 904,51	430 136,67
--	--------------	-------------------	-------------------	-------------------

3. Najważniejsze planowane zadania w zakresie działania PGW Wody Polskie na terenie powiatu - do 2025 roku

Lp.	Nazwa zadania do wykonania	Szacunkowa kwota - w zł
Inwestycje – budowa nowych urządzeń:		
1	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Biskupianki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 5+445, działki 3/1; 5/7, obręb Kłokock, gmina Lipno, powiat lipnowski	80 000,00
2	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Młynarki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 8+552, działki 600, obręb Makówiec, gmina Chrostkowo, powiat lipnowski.	80 000,00
3	Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Kanał Łąkie poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 3+142, działki 804, obręb Wólka, gmina Skępe, powiat lipnowski	500 000,00
Prace remontowe – utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń:		
1	Rzeka Mień – remont jazu na wypływie Jeziora Skępskiego Wielkiego.	4 000,00
Inne (jakie):		
	Razem	664 000,00

4. Główne problemy w zakresie utrzymania urządzeń wodnych na terenie powiatu:

- Brak prawidłowego utrzymania urządzeń melioracyjnych stanowiących własność prywatną – zwłaszcza na terenach nie objętych działalnością spółek wodnych.
- Brak zainteresowania korzystaniem z istniejących urządzeń piętrzących ze strony użytkowników gruntów przyległych do cieku.

5. Potrzeby inwestycyjne na terenie powiatu i propozycje działań w zakresie gospodarki wodnej w powiecie - w celu pozyskania niezbędnych ilości wody dla rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich:

Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Biskupianki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 5+445, działki 3/1; 5/7, obręb Kłokock, gmina Lipno, powiat lipnowski	80 000 zł
Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Młynarki poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 8+552, działki 600, obręb Makówiec, gmina Chrostkowo, powiat lipnowski.	80 000 zł
Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni rzeki Kanał Łąkie poprzez odbudowę budowli piętrzącej w km 3+142, działki 804, obręb Wólka, gmina Skępe, powiat lipnowski	500 000 zł
Rzeka Mień – remont jazu na wypływie Jeziora Skępskiego Wielkiego.	4 000 zł

LIST INTENCYJNY
w sprawie utworzenia
Lokalnego Partnerstwa Wodnego
Powiatu

*..... w deklaruje wolę współpracy
w ramach Lokalnego Partnerstwa Wodnego Powiatu, poprzez
udział w opracowaniu programu działań na rzecz poprawy sytuacji w zakresie
gospodarki wodnej, zawierającego listę priorytetowych działań inwestycyjnych i
remontowych na terenie powiatu oraz poprzez wspieranie akcji informacyjnych i
edukacyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą.*

Do udziału w dalszych pracach Lokalnego Partnerstwa Wodnego Powiatu
delegujemy Panią/Pana,
pełniącą/ pełniącego funkcję W

Nazwa instytucji (pieczęć):

Podpis:

Miejsce i data podpisania listu:

ZAŁ. NR 5. REGULAMIN PARTNERSTWA

Regulamin Lokalnego Partnerstwa na rzecz Wody Powiatu Lipnowskiego przyjęty na zebraniu założycielskim w dniu 13.10.2022 r.

I. Misja LPW

Lokalne Partnerstwo Wodne zostało utworzone dla podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. LPW będzie działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na obszarach wiejskich na poziomie regionalnym i lokalnym. Dla realizacji tego zadania konieczne jest, aby wszyscy zarządzający wodą na obszarze powiatu i korzystający z wód nawiązali współpracę i wspólnie działali na rzecz zrównoważonej gospodarki wodnej.

II. Cele LPW

1. Zintegrowanie działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez stworzenie mechanizmów zapewniających partnerom uczestnictwo w procesie decyzyjnym i w działaniach inwestycyjnych.
2. Stworzenie na terenie powiatu systemu służącego przepływowi informacji, prowadzeniu konsultacji i koordynacji działań wszystkich podmiotów prowadzących działania inwestycyjne i remontowe w zakresie gospodarowania wodą.
3. Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą wśród mieszkańców i podmiotów związanych z tą tematyką.
4. Wyzwolenia różnorodnych inicjatyw społecznych na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez promocję tej problematyki.
5. Budowanie dobrych relacji między interesariuszami, w tym podniesienie rangi Spółek Wodnych jako ważnego czynnika kształtującego stosunki wodne.
6. Stworzenie instrumentów pomocy partnerom i rolnikom w zakresie tworzenia dokumentów planistycznych, analitycznych i wniosków finansowych dotyczących inwestycji wodnych.

III. LPW będzie realizować swoje cele poprzez:

1. Powołanie wspólnej reprezentacji osób, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych zrzeszonych w LPW.
2. Stworzenie struktury organizacyjnej LPW, wyłonienie lidera oraz przyjęcie regulaminu działalności LPW i osób je reprezentujących w kontaktach z instytucjami.
3. Wdrożenie skutecznego system informowania członków LPW o podejmowanych działaniach organizacyjnych, remontowych i inwestycyjnych w zakresie urządzeń wodnych.
4. Stworzenie koncepcji poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej - przyjęcie przez LPW listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
5. Wspieranie działań na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych na utrzymanie i modernizację oraz inwestycje wodne podejmowanych przez członków LPW.
6. Współpraca z ekspertami w zakresie określania zasobów wodnych i ich racjonalnego wykorzystania oraz pomoc w postaci doradztwa na rzecz LPW i jego członków.

7. Różnorodne działania promujące znaczenia racjonalnej gospodarki wodą we wszystkich środowiskach na terenie powiatu.
8. Przygotowanie i realizacja programów edukacyjnych w zakresie gospodarowania wodą.
9. Organizacja spotkań informacyjnych oraz wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami.

IV. Forma organizacyjno- prawna

1. LPW Powiatu Lipnowskiego jest partnerstwem lokalnym skupiającym osoby i podmioty z wielu sektorów i środowisk, działającym na podstawie regulaminu przyjętego przez wszystkich członków Partnerstwa, poprzez złożenie deklaracji członkostwa w formie listu intencyjnego.
2. Obszar działania LPW obejmuje powiat lipnowski.
3. LPW Partnerstwo nie posiada osobowości prawnej – działa poprzez swoich członków.
4. LPW Powiatu Lipnowskiego na zewnątrz reprezentują jego przedstawiciele wybrani w sposób demokratyczny przez członków.
5. LPW i jego reprezentacja nie może podejmować żadnych zobowiązań organizacyjnych, rzeczowych lub finansowych w swoim imieniu lub w imieniu swoich członków.
6. Wszelkie działania w ramach prac LPW jego członkowie podejmują we własnym imieniu i na własny koszt. Udział w pracach LPW nie rodzi zobowiązań finansowych.

V. Członkowie LPW

1. Członkami LPW mogą być osoby i podmioty z terenu powiatu lipnowskiego funkcjonujące na obszarach wiejskich i miejskich, uczestniczące w zarządzaniu zasobami wody lub z nich korzystające, a w szczególności:
 - a) spółki wodne z terenu powiatu,
 - b) rolnicy użytkujący urządzenia wodne i melioracyjne,
 - c) izba rolnicza, związki zawodowe rolników,
 - d) firmy/spółki rolne zarządzające urządzeniami wodnymi,
 - e) samorządy gminne, które reprezentują m.in. mieszkańców użytkujących urządzenia wodne lub wykorzystujących zasoby wody,
 - f) samorząd powiatu,
 - g) Państwowe Gospodarstwo Wodne WODY POLSKIE,
 - h) Lasy Państwowe i parki krajobrazowe,
 - i) stowarzyszenia mieszkańców obszarów wiejskich i miast z terenu powiatu,
 - j) organizacje reprezentujące właścicieli ogródków działkowych.
 - k) instytucje z otoczenia rolnictwa świadczące usługi doradcze i wspierające rozwój wsi,
 - l) instytucje naukowe, które swoim oddziaływaniem obejmują teren powiatu,
 - m) mieszkańcy powiatu użytkujący urządzenia wodne, lub wykorzystujący zasoby wody,
 - n) przedsiębiorcy z sektora turystyki powiązani z eksploatacją zasobów wodnych.
 - o) stowarzyszenia wędkarskie.
2. Aby zostać członkiem LPW należy złożyć deklarację współpracy w ramach LPW poprzez podpisanie listu intencyjnego. Założyciele Partnerstwa zostają członkami w chwili podpisania listu intencyjnego. Nowych członków w skład Partnerstwa przyjmuje Rada Partnerstwa na podstawie kryteriów członkostwa określonych w ust. 1.

3. Utrata członkostwa w LPW następuje z chwilą złożenia deklaracji o wystąpieniu z LPW do Rady Partnerstwa LPW.
4. Członek LPW ma prawo uczestniczyć w obradach walnego zebrania LPW i brać udział w głosowaniach z prawem 1 głosu. Głosowanie może się odbywać także drogą informatyczną, zasady takiego głosowania określi Walne Zebranie Członków LPW.

Organizacja prac LPW

1. Walne Zebranie Członków LPW podejmuje najważniejsze decyzje w wszystkich sprawach Partnerstwa.
2. Decyzje podczas Walnego Zebrania Członków LPW zapadają zwykłą większością głosów, chyba, że regulamin stanowi inaczej.
3. Reprezentację LPW stanowi Rada Partnerstwa. Pracę Rady Partnerstwa organizuje Przewodniczący Rady lub jego zastępca. Rada Partnerstwa zwołuje spotkania Walnego Zebrania Członków LPW w miarę potrzeb, ale nie rzadziej niż raz w roku.
4. Walne Zebranie Członków LPW wybiera ze swojego składu członków Rady Partnerstwa. Liczbę członków Rady Partnerstwa i ich funkcje w radzie oraz sposób jej pracy określa Walne Zebranie Członków LPW.
5. Bieżące sprawy LPW, w tym organizowanie spotkań, przygotowywanie pism i powiadamianie o spotkaniach, prowadzi Sekretariat Partnerstwa prowadzony przez jednego z członków LPW wybranego przez członków LPW na Walnym Zebraniu Członków LPW. Praca Sekretariatu Partnerstwa jest koordynowana przez Przewodniczącą Rady lub jego zastępcę.
6. Rada Partnerstwa zbiera się w okresie pomiędzy Walnymi Zebraniem Członków LPW i podejmuje decyzje w sprawach LPW, niezastrzeżonych do decyzji Walnego Zebrania Członków LPW, a w szczególności dotyczące:
 - a) opracowania programu poprawy sytuacji na terenie powiatu w zakresie gospodarki wodnej – w tym listy priorytetów inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu.
 - b) współpracy z innymi instytucjami w zakresie realizacji projektów promocyjnych i edukacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą.
 - c) opiniowania, o ile zajdzie taka potrzeba, planowanych inwestycji i remontów urządzeń wodnych podejmowanych na terenie LPW.
7. Walne Zebranie Członków LPW zatwierdza w głosowaniu listę inwestycji priorytetowych.
8. Ze swoich działań pomiędzy obradami Walnego Zebrania Członków LPW Rada Partnerstwa składa sprawozdanie w formie ustalonej przez Walne Zebranie Członków LPW.
9. Partnerstwo może zostać rozwiązane uchwałą Walnego Zebrania Członków LPW podjętą większością 2/3 głosów w obecności przynajmniej połowy członków.

ZGŁOSZENIE ZADANIA W ZAKRESIE INWESTYCJI WODNYCH
do listy priorytetowych działań inwestycyjnych i remontowych
na terenie powiatu,
rekomendowanych przez LPW
(prosimy o syntetyczne podanie informacji)

1. **Nazwa zadania** (czego dotyczy projekt - obiekt, teren, urządzenie itd.).
2. **Opis inwestycji lub remontu** (zakres rzeczowy, krótki opis techniczny).
3. **Uzasadnienie zadania** (jakie przyniesie rezultaty, dlaczego powinniśmy to wykonać, dlaczego jest to ważne?).
4. **Inne osoby lub instytucje, których projekt dotyczy** (np. rolnicy, mieszkańcy - obszar oddziaływania inwestycji na grunty rolne (ha)).
5. **Stan przygotowania dokumentacji projektowej i uzgodnień** (np. tylko wstępna koncepcja/brak dokumentacji, projekt techniczny, kosztorys, pozwolenie na budowę, raport oddziaływania na środowisko itp.).
6. **Kto będzie/może być inwestorem lub wnioskodawcą?**
7. **Koszt inwestycji** (kwota i źródło informacji o kosztach, np. koszt szacunkowy, na podstawie kosztorysu, na podstawie poprzednich zrealizowanych inwestycji itp.).
8. **Potencjalne źródła finansowania/współfinansowania** (np. Plan Strategiczny WPR, Krajowy Plan Odbudowy, dotacje rządowe, samorządowe, inne źródła?).
9. **Zgłaszający projekt** (autor pomysłu na projekt - osoba, instytucja, nr telefonu, adres mailowy).

*Zgłoszenie należy wypełnić w formie pliku WORD i przesać na adres mailowy:
w terminie do dnia*

**STANOWISKO W ZAKRESIE ROZWIĄZAŃ PRAWNYCH
DOTYCZĄCYCH SPÓŁEK WODNYCH (SW)**

Minikowo 24.11.2021 r.

Stanowisko zostało przyjęte w dniu 24.11.2021 r. w Minikowie, przez uczestników konferencji „Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW) w Województwie Kujawsko - Pomorskim” - *jak skuteczne tworzyć i rozwijać partnerstwa?*” zorganizowanej przez KPODR Minikowo

Podczas konferencji uzgodniono, że pod patronatem KPODR Minikowo zostanie utworzony zespół roboczy, którego zadaniem będzie przygotowanie propozycji konkretnych rozwiązań prawnych w zakresie postulatów zawartych w niżej prezentowanym stanowisku. W skład zespołu roboczego wejdą przedstawiciele powstałych LPW, spółek wodnych, samorządów i OGW Wody Polskie.

A. PROPOZYCJE ZMIAN W ZAKRESIE STATUSU I SYTEMU FUNKCJONOWANIA SPÓŁEK WODNYCH, WYPRACOWANE PRZEZ LOKALNE PARTNERSTWA WODNE WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIEGO

I. WSPARCIE INWESTYCYJNE, ORGANIZACYJNE I FINANSOWE SW

Zbyt małe składki od członków i problemy ze ściągalnością opłat od rolników nie będących członkami GSW, a korzystających z sieci melioracyjnych powodują rosnące problemy z finansowaniem prac konserwacyjnych. Problemu nie rozwiązują dotacje ze strony samorządów - gminy, powiatu czy urzędu marszałkowskiego. Także środki z urzędu wojewódzkiego i ARiMR nie są wystarczające dla nadrobienia wieloletnich zaniedbań. Brak dostatecznych środków finansowych na realizację koniecznych i pilnych prac konserwacyjnych skutkuje brakiem stabilności finansowej spółek wodnych.

Propozycje dotyczące systemowego wsparcia Spółek Wodnych:

- 1) Wprowadzenie opłat od wszystkich użytkowników urządzeń gospodarki wodnej i wzmocnienie możliwości egzekwowania zaległych płatności.**
- 2) Zwiększenie wielkości środków ze źródeł krajowych na infrastrukturę wodną, w tym na melioracje.**
- 3) Stworzenie krajowego programu odtworzenia dokumentacji systemu melioracji.**

II. WZMOCNIENIE POZYCJI PRAWNEJ SPÓŁEK WODNYCH.

Dla skutecznego działania spółek wodnych (SW) konieczne jest uporządkowanie ich sytuacji prawnej. Dotyczy to takich kwestii jak: uregulowanie członkostwa w SW, wprowadzenie obowiązku płacenia składek do SW oraz poprawy skuteczności poboru opłat od rolników nienależących do SW, a korzystających z jej urządzeń.

Propozycje dotyczące statusu działania SW jako instytucji służącej społeczności lokalnej:

- 1) Wprowadzenie powszechności członkostwa rolników i innych użytkowników infrastruktury melioracyjnej w spółkach wodnych, nowe regulacje prawne jako zachęty dla członkostwa w SW.
- 2) Uproszczenie procedur i zmniejszenie liczby dokumentów w systemie udzielania dotacji przez instytucje samorządowe i rządowe.
- 3) Ułatwienie działalności spółek wodnych poprzez uproszczenie procedur dotyczących wejścia SW na tereny należące do rolników i ułatwienie dostępu do informacji geodezyjnych.

III. WŁĄCZENIE SW W SYSTEM ZARZĄDZANIA GOSPODARKĄ PRZESTRZENNĄ.

Efektem zmian społecznych i gospodarczych jest zjawisko suburbanizacji terenów wiejskich, które objawia się rosnącą liczbą osiedli mieszkaniowych na terenach dotychczas rolniczych. Grunty rolne są przekształcane na działki budowlane - w konsekwencji SW nie może nimi zarządzać. Zjawiska takie jak deszcze nawałne ujawniają wady tego systemu budownictwa – odwodnienie terenów „zabrukowanych” staje się coraz większym problemem. Rowy melioracyjne stały się rowami odprowadzającymi deszczówkę z osiedli mieszkaniowych.

Propozycje zmian dotyczących uwzględnienia SW w procedurach budowlanych:

- 1) Wprowadzenie przepisów do prawa budowlanego dotyczących inwestycji na terenach rolniczych - inwestycje planowane na gruntach zmeliorowanych powinny być uzgodnione z SW na każdym etapie inwestycji tj. wydawania warunków, realizacji inwestycji i inwentaryzacji geodezyjnej.
- 2) Na etapie projektowania inwestycji, w szczególności liniowych, powinien być uwzględniany zasięg oddziaływania urządzeń sieci melioracji konserwowanych przez SW. Konieczne jest zapewnienie skutecznego rejestrowania zmian w zakresie sposobu użytkowania gruntów.

B. UZASADNIENIE PROPONOWANYCH ZMIAN DOTYCZĄCYCH WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA SPÓŁEK WODNYCH

(Opracowano na podstawie ankiet zebranych od uczestników i efektów prac warsztatowych podczas tworzenia LPW w 12 powiatach woj. kujawsko-pomorskiego)

Ad. I. Szczegółowe uzasadnienie propozycji zmian dotyczących wsparcia organizacyjnego i finansowego SW.

1. **Wprowadzenie opłat od wszystkich użytkowników systemów gospodarki wodnej, wg zasady „korzystam to płacę”.** Dla działalności GSW problemem jest brak możliwości egzekwowania należności od podmiotów nie będących członkami spółki wodnej, za korzystanie z urządzeń wodnych, które spółka konserwuje. Potrzebne są kompleksowe rozwiązania dotyczące opłat od mieszkańców miast i osiedli na terenach wiejskich za użytkowanie infrastruktury melioracyjnej należącej do SW (osiedla, drogi - spływ do rowów SW). Przykładowo - obecnie nie ma możliwości egzekwowania należności od mieszkańców osiedli działkowych korzystających z urządzeń (rowów melioracyjnych odbierających wody opadowe z osiedli), które spółka konserwuje.

2. **Wzmocnienie możliwości egzekwowanie zaległych płatności** z tytułu opłat za użytkowanie urządzeń wodnych (SW, RZGW, WSA, Starostwo). Spółki wodne mają problemy z egzekwowaniem prawa, choć obecnie istnieją przepisy, które powinny pozwalać na skuteczne pozyskiwanie opłat z tytułu korzystania z infrastruktury utrzymywanej w sprawności przez SW. Jednak w praktyce staje się to często niemożliwe lub zbyt kosztowne (np. długotrwałe procedury sądowe). Dlatego postuluje się aby przynależność do SW i regulowanie należności były warunkiem uzyskiwania wsparcia np. w kwestii skutków suszy w rolnictwie, dopłat lub dotacji. Rozwiązaniem wielu problemów może być zmiana prawa w tym kierunku, aby SW były wspierane systemowo przez samorząd gminy. To urzędy powinny egzekwować prawo i pobierać opłaty - a nie rolnicy, członkowie spółek.
3. **Stworzenie krajowego programu odtworzenia dokumentacji systemu melioracji** ze środków ze szczebla rządowego (budżet, PROW). Poważnym problemem dla realizacji podstawowych zadań GSW jakim jest utrzymanie w dobrym stanie systemu melioracji rolnych jest brak aktualnej ewidencji urządzeń melioracyjnych lub utrudnienia w jej dostępności dla spółek wodnych. Potrzebne są ukierunkowane środki z budżetu państwa na inwentaryzację istniejącej infrastruktury i odtwarzanie dokumentacji.
4. **Systemowa poprawa stanu urządzeń melioracyjnych.** Konieczne jest zwiększenie wielkości środków na infrastrukturę wodną (np. dotacje do 1 ha dla gmin, powszechne opłaty na rzecz SW za 1 ha fizyczny użytków rolnych, dotacje z firm ubezpieczeniowych, które korzystają z dotacji państwa). Skompletowanie dokumentacji z poszczególnych instytucji, odzyskanie dokumentacji dotyczącej melioracji. Uporządkowanie kategorii cieków naturalnych i identyfikacji w terenie. Weryfikacja stanów własności rowów, które są własnością gminy, a które należą do osób prywatnych. Uporządkowanie stanu prawnego działek, w statusie których zaszły zmiany (np. zmienili się właściciele gruntów i urządzeń melioracyjnych, zaszła zmiana sposobu użytkowania, zrealizowano inwestycje budowlane) i wprowadzenie nowych danych do map. Jedną z propozycji jest wprowadzenie do prawa wodnego inwestora zastępczego, wg zasady że duże inwestycje robią duże podmioty – od projektu do wykonawstwa.

Ad. II. Szczegółowe uzasadnienie postulowanych zmian w prawie w zakresie wzmocnienia pozycji prawnej spółek wodnych.

1. **Uregulowanie członkostwa w SW.** Kluczowym problemem są nieskuteczne regulacje prawne dotyczące członkostwa w spółce. Ustawa Prawo Wodne mówi o obowiązkowym członkostwie z tytułu następstwa prawnego, a jednocześnie umożliwia swobodne wystąpienie z członkostwa ze spółki wodnej bez żadnych konsekwencji, co umożliwia rolnikom uchylanie się od płacenia składek. Obecne przepisy są niespójne - mówią o obowiązku członkostwa z następstwa prawnego a jednocześnie umożliwiają swobodne wystąpienie z tegoż członkostwa.
2. **System zachęt dla członkostwa w SW** - np. przynależność do SW i systematyczne regulowanie należności powinno być warunkiem uzyskiwania wsparcia np. w kwestii skutków suszy w rolnictwie, dopłat lub dotacji. Oznacza to, że płatności obszarowe i odszkodowania z tytułu suszy byłyby uwarunkowane zapłaceniem składki na GSW. Jedną z propozycji jest

wprowadzenie systemowej opłaty za użytkowanie urządzeń melioracyjnych, uiszczanej analogicznie jak opłata za zbiórkę odpadów.

3. **Nowe regulacje prawne dotyczące ściągłości zaległych składek.** Rozwiązaniem problemu byłoby powiązanie składek na spółkę z załatwianiem innych spraw w urzędach np. wymagalność zaświadczenia o nie zaleganiu w opłatach za spółkę przy załatwianiu spraw administracyjnych (np. przy kredycie, w ARiMR).
4. **Uproszczenie procedur i zmniejszenie liczby dokumentów wymaganych przy dotacjach.** Poprawa efektywności działania SW wymaga także uproszczeń w systemie udzielania dotacji przez instytucje samorządowe i rządowe. Dla słabszych i nowych SW pewnym rozwiązaniem problemów byłoby silniejsze powiązanie ich z funkcjonowaniem samorządu gminnego. Przykładowe rozwiązania - pracownik gminy wspiera SW, wymogi prawne dla SW wypełniane byłyby przez samorząd gminny – obecnie problemem jest brak pełnej osobowości prawnej SW).
5. **Ułatwienie możliwości wejścia SW na tereny należące do rolników.** Skuteczna realizacja zadań SW jakimi jest utrzymanie całości urządzeń melioracyjnych w sprawności wymaga zmiany podejścia do kwestii możliwości wejścia na tereny należące do rolników, a przyległe do rowów melioracyjnych w celu umożliwienia konserwacji urządzeń wodnych. Obecnie wielu rolników nienależących do SW opóźnia, lub nawet blokuje prace na urządzeniach liniowych zastępując się prawem własności.
6. **Ułatwienia w dostępie do informacji.** Problemem wynikającym uregulowania jest zbyt rygorystyczne stosowania przepisów, które w praktyce powodują trudności w ustaleniu kto jest aktualnym właścicielem gruntu – występuje tutaj blokada formalna z uwagi na regulacje tzw. RODO i inne przepisy. SW często nie może dowiedzieć się kto jest właścicielem rowu, zdarzają się też sytuacje, że na polach rolnika są zlokalizowane rurociągi zbiorcze o dużej średnicy, ale nie wiadomo kto ma je eksploatować.

Ad. III. Szczegółowe uzasadnienie propozycji zmian w prawie w zakresie systemu zarządzania przestrzenią i prawa budowlanego.

1. **Wprowadzenie przepisów do prawa budowlanego dotyczących inwestycji - inwestycje planowane na gruntach zmeliorowanych powinny być uzgodnione z SW.** W przepisach budowlanych powinny znaleźć się przepisy obligujące inwestorów do współpracy (lub przynajmniej uzgodnień) z SW. Konieczne powinno być formalne wpisanie uzgodnienia budowy z SW do dokumentacji projektowej i wykonawczej. Realizacja inwestycji powinna odbywać się pod nadzorem SW, z tego tytułu powinny być wnoszone opłaty dla GSW, a dokumentacja zrealizowanej inwestycji liniowej powinna trafić do GSW.
2. **Wzmocnienia wymaga rola planowania przestrzennego i nadzoru budowlanego w zakresie budowy domów, dróg i ścieżek sąsiadujących z rowami melioracyjnymi.** Narastającym problemem są skutki niewłaściwego planowania przestrzennego i lokowanie różnego rodzaju inwestycji na terenach zmeliorowanych (rowy przydrożne, drogi i ścieżki rowerowe, osiedla). Niewłaściwe projektowanie powiązania ich z systemem rowów melioracyjnych w konsekwencji niejednokrotnie powoduje zalewanie pól. Konieczne jest właściwe zagospodarowanie wód poprzez uwzględnienie tego problemu już w fazie projektowania

szlaku komunikacyjnego i osiedli mieszkaniowych (narastający problem odbioru wody opadowej z terenów utwardzonych).

3. **Już na etapie projektowania, powinien być uwzględniany zasięg oddziaływania urządzeń sieci melioracji konserwowanych przez SW.** Potrzebne są uregulowania związane z pracami inwestycyjnymi na terenach zmeliorowanych, dotyczące obowiązku uzgadniania ich z właścicielami gruntów lub SW. Dotyczy to zarówno inwestycji liniowych jak i mieszkaniowych. Obecnie skierowanie inwestora przez RZGW do SW nie ma mocy wiążącej – jest to tylko informacja o potrzebie a nie wymóg uzgadniania inwestycji z SW. RZGW tylko informuje o możliwości wystąpienia na danym terenie urządzeń melioracyjnych. Potrzebne jest nadanie w tym zakresie uprawnień dla PGW WP co do wymagania od inwestorów uzgodnienia inwestycji z SW lub właścicielami gruntów rolnych. Konieczne są zmiany przepisów w prawie budowlanym – wydawanie warunków zabudowy przez gminy powinno uwzględnić infrastrukturę wodną i powinny być uzgodnienie z SW .
4. **Skuteczne rejestrowanie zmian w zakresie sposobu użytkowania gruntów.** Ważnym problemem jest także niewłaściwe stosowanie wymogów prawa dotyczących zmiany użytkowania gruntów – zgłaszanie zmian do powiatu nie jest adekwatne co do statusu niektórych gruntów w obszarze oddziaływania cieków wodnych. W wielu przypadkach prawo nie jest egzekwowane – rejestracja zmian w infrastrukturze nie jest dokonywana. Podobnie rejestracja zmian w planach melioracyjnych nie jest egzekwowana. Często jest brak zgłoszeń zmian w infrastrukturze melioracyjnej dokonywanych przez właścicieli gruntów. Dla zapewnienia warunków dla poprawy gospodarki wodą konieczne jest stworzenie planu inwestycji wodnych na najbliższe 10 – 30 lat oraz zarezerwowanie terenu pod miejsca do retencji wodnej (blokowanie innych inwestycji).